RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

BÜYÜK İSTİLALAR DÖNEMİ

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. Ali İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENİO ZOPPI**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5 sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

Renk Ayrımı: **ÇALİ GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASIMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI,** Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 527 00 34 - 526 69 00
Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

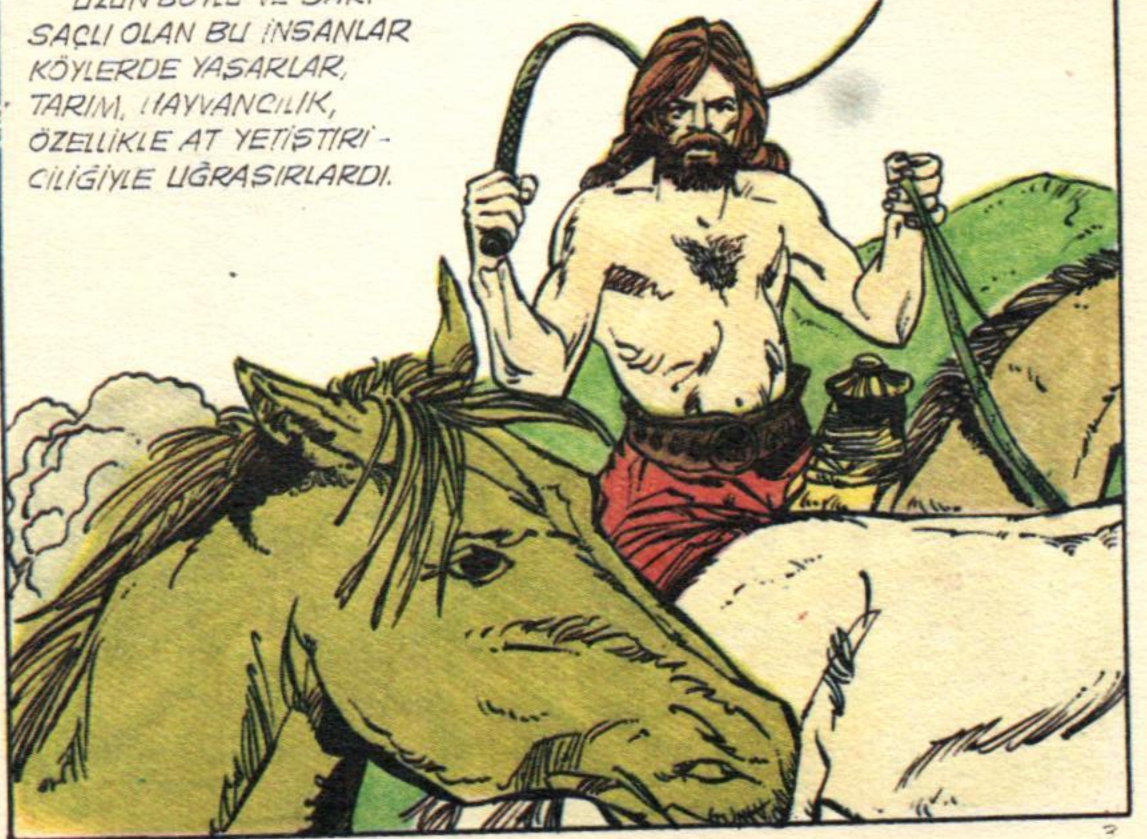
BÜYÜK İSTİLALAR DÖNEMİ

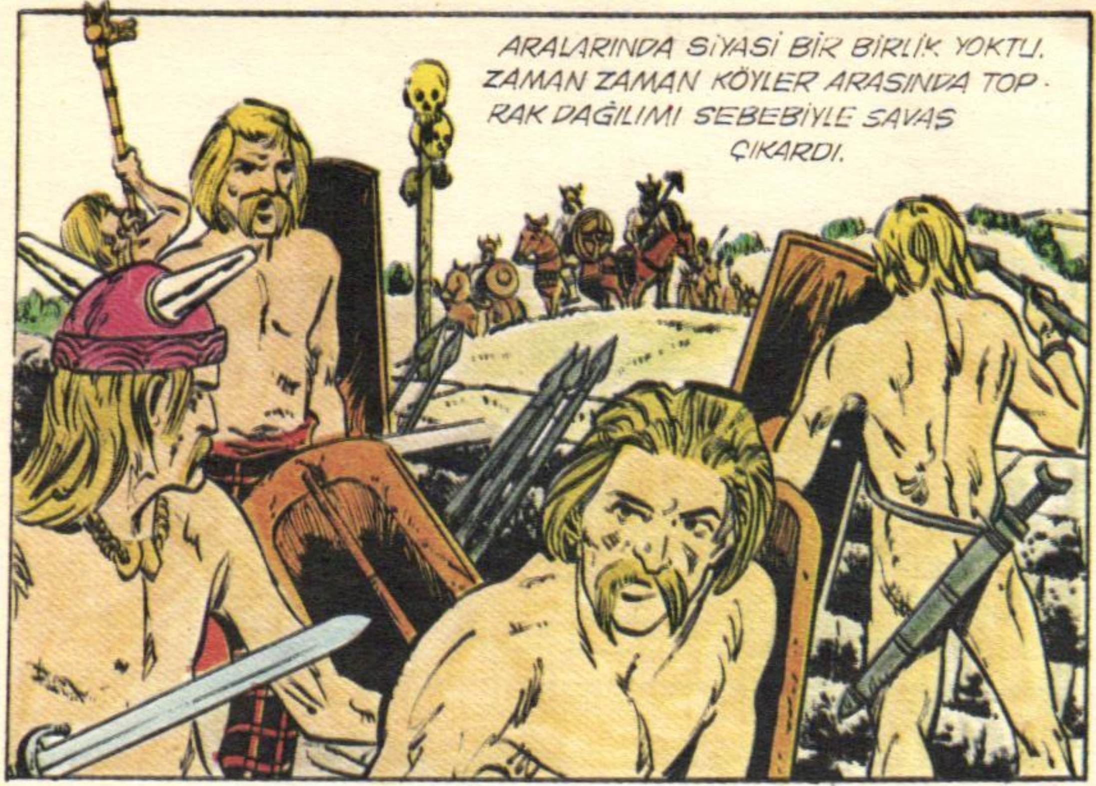
BÜYÜK İSTİLALAR DÖNEMİ

2

NEREDEN GELDİKLERİ KESİN OLARAK
BİLİNMEYEN GERMENLER ZAMANLA KUZEY
AVRUPA'DAN KITANIN ORTALARINA DOĞRU
YAYILMAYA BAŞLADILAR.

UZUN BOYLU VE SARI
SAÇLI OLAN BU İNSANLAR
KÖYLERDE YAŞARLAR,
TARIM, HAYVANCILIK,
ÖZELLİKLE AT YETİŞTİRİ-
CİLİĞİYLE UĞRAŞIRLARDI.

ARALARINDA SİYASİ BİR BİRLİK YOKTU.
ZAMAN ZAMAN KÖYLER ARASINDA TOP-
RAK DAĞILIMI SEBEBİYLE SAVAŞ
ÇIKARDI.

SİYASİ YAPILARINI KABİLE OLUŞTURURDU.
KÖYLERDE YAŞAYAN 40-50.000 KİŞİLİK
KABİLENİN EN BELİRGİN ÖZELLİĞİ
SAVAŞÇILIĞIYDI.

4

KABİLENİN ŞEFİ DURUMUNDA OLAN KRAL "HÜR SAVAŞÇILAR BİRLİĞİ" ADI VERİLEN BİR GRUP TARAFINDAN SEÇİLİR....
...VE SAVAŞÇILARI TARAFINDAN KALKANININ ÜZERİNDE TAŞINARAK İLAN EDİLİRDİ.
5

SADECE GERMEN ASILLI OLANLAR ORDUYA KATILMA VE RESMİ GÖREVLERDE BULUNMA HAKKINA SAHİPTİLER.

HALKIN GERİ KALAN KISMINI EGEMENLİKLERİ ALTINDAKİ SERF-LER (TOPRAĞA BAĞLI KÖLELER) VE SAVAŞ ESİRLERİ OLUŞTURUR-DU. BUNLAR TARIM VE HAYVAN-CILIKLA UĞRAŞIRLARDI.

6

KABİLENİN ÇEKİRDEĞİNİ MEYDANA GETİREN AİLENİN REİSİ BABAYLI.

16 YAŞINA GELEN HER ERKEK EVLAT BABASI TARAFINDAN ASKERİ BİR YETKİLİYE TESLİM EDİLİR VE İYİ BİR SAVAŞÇI OLANA DEK ONUNLA BİRLİKTE KALIRDI.
7

ZİRA GERMENLER İÇİN SAVAŞMAK,
YAŞAMAK DEMEKTİ.. EN BÜYÜK TANRI-
LARI, SAVAŞ VE ATEŞ TANRISI OLAN
ODİN (YA DA VOTAN)'Dİ. TANRI ODİN'İN
VALHALLA ADLI MİTOLOJİK SARAYINA
ANCAK KAHRAMANCA SAVAŞARAK
ÖLENLER KABUL EDİLİRLER VE....

GERMENLER ÇOK SAYIDA TANRIYA TAPARLARDI. BUNLAR YILDIRIM TANRISI THOR (TOR) ÖRNEĞİNDE OLDUĞU GİBİ TABİİ GÜÇLERİN SEMBOLLERİ DURUMUNDAYDILAR. DİNİ İNANÇLARINA GÖRE THOR ELİNDEKİ ASASIYLA TOPRAĞIN DERİNLİKLERİNİ TİTRETEREK, BURADAN GÖKYÜZÜNE ALEVLER FIŞKIRTMAKTAYDI.

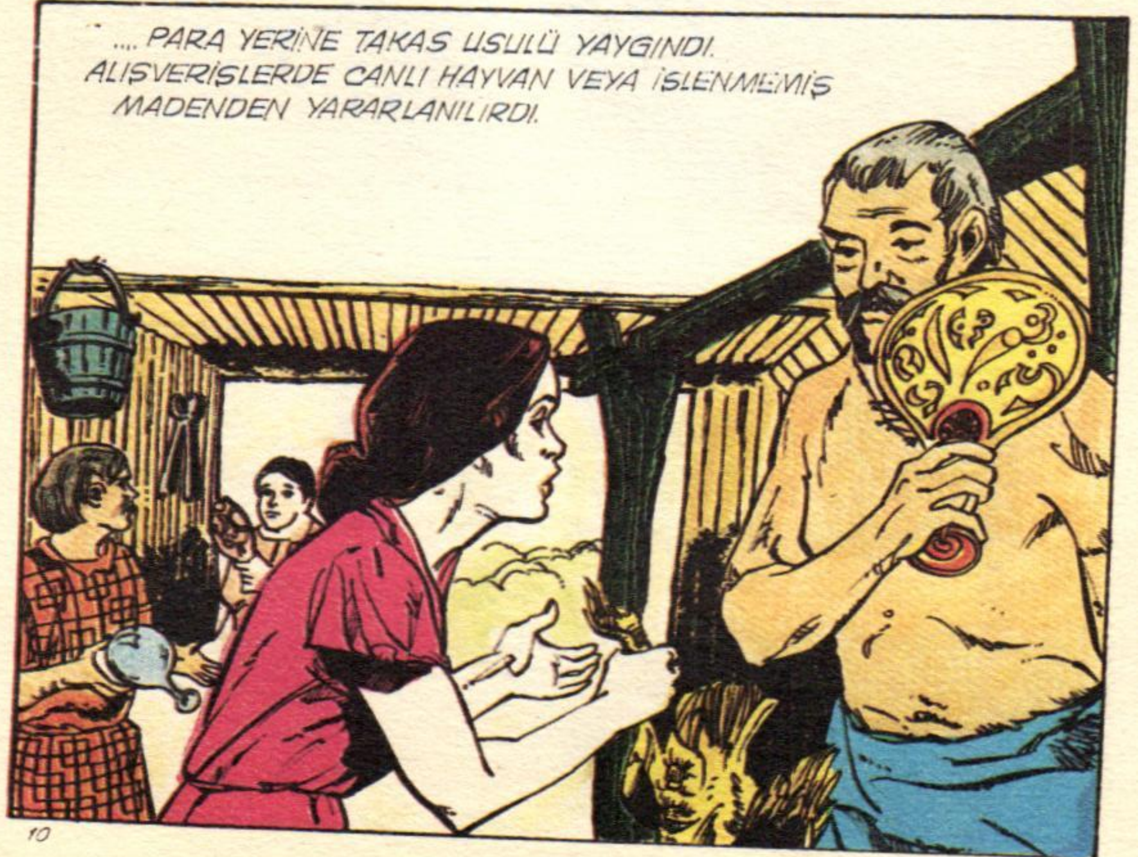

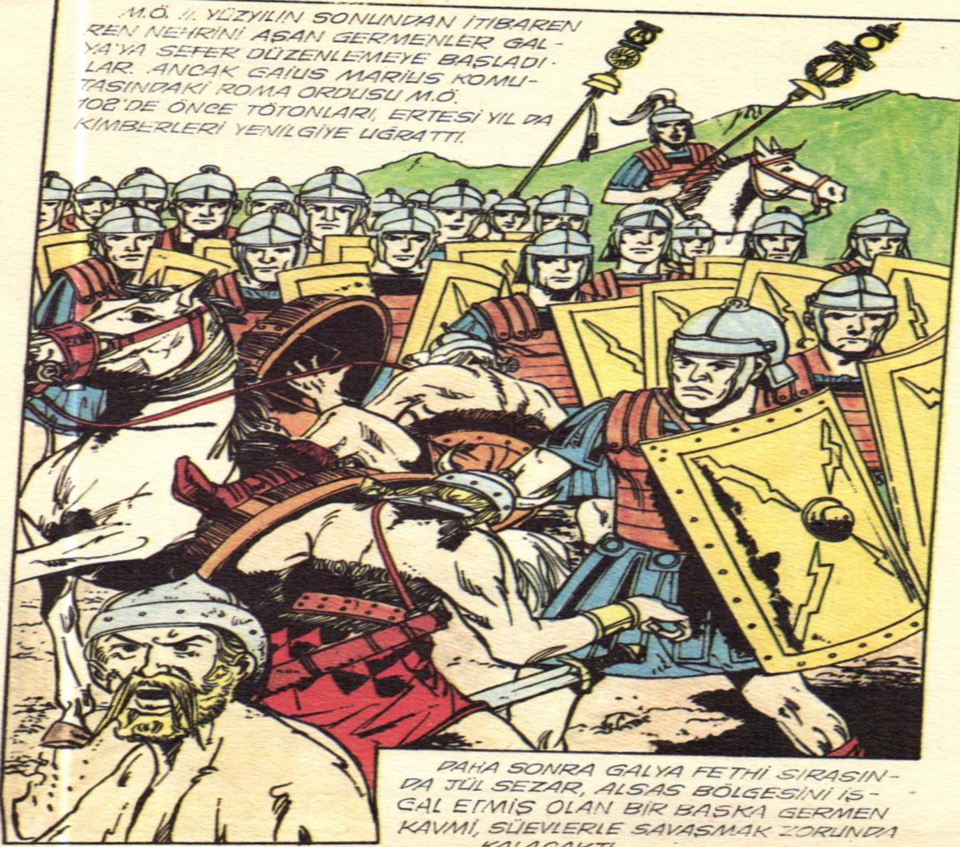

ÖTEKİ MİTOLOJİK TANRILAR; GÜNEŞ TANRISI SUNNA, AY TANRIÇASI MON, AŞK VE ÜREME TANRIÇASI FREJYA'YDI.

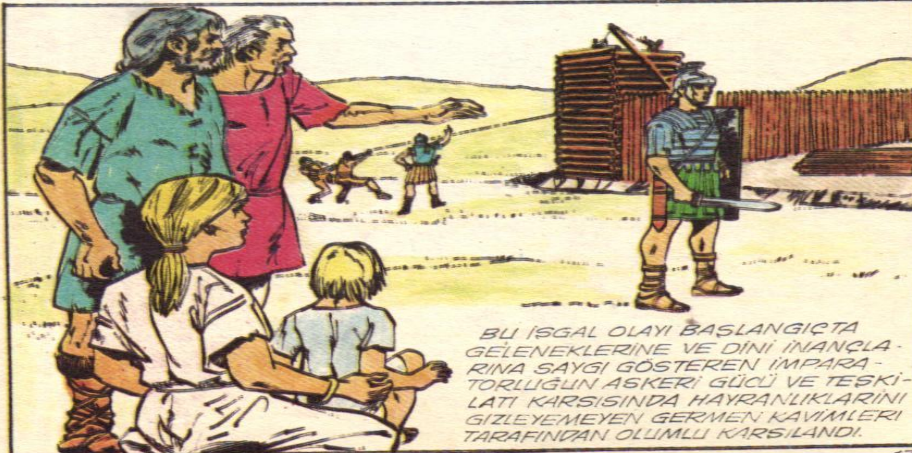
9

MADENCİLİK, KUYUMCULUK, ÇÖMLEKÇİLİK VE DOKUMACILIK ALANINDA İLERİ BİR SEVİYEYE ULAŞILMIŞ OLAN GERMANYA'DA TİCARET ALANINDA....

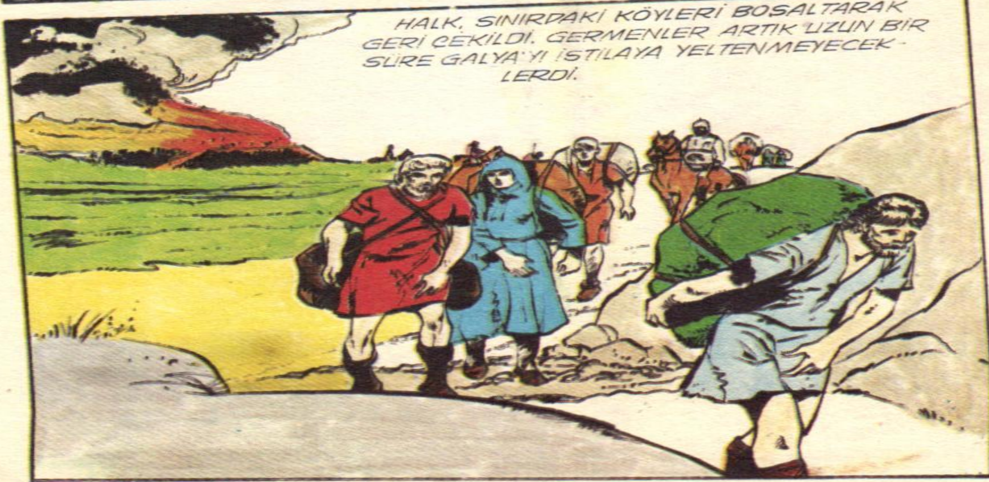

.... PARA YERİNE TAKAS USULÜ YAYGINDI. ALIŞVERİŞLERDE CANLI HAYVAN VEYA İŞLENMEMİŞ MADENDEN YARARLANILIRDI.
10

M.Ö. II. YÜZYILIN SONUNDAN İTİBAREN REN NEHRİNİ AŞAN GERMENLER GAL-YA'YA SEFER DÜZENLEMEYE BAŞLADI-LAR. ANCAK GAIUS MARIUS KOMU-TASINDAKİ ROMA ORDUSU M.Ö. 102'DE ÖNCE TÖTONLARI, ERTESİ YIL DA KIMBERLERİ YENİLGİYE UĞRATTI.
DAHA SONRA GALYA FETHİ SIRASIN-DA JÜL SEZAR, ALSAS BÖLGESİNİ İŞ-GAL ETMİŞ OLAN BİR BAŞKA GERMEN KAVMİ, SÜEVLERLE SAVAŞMAK ZORUNDA KALACAKTI.
11

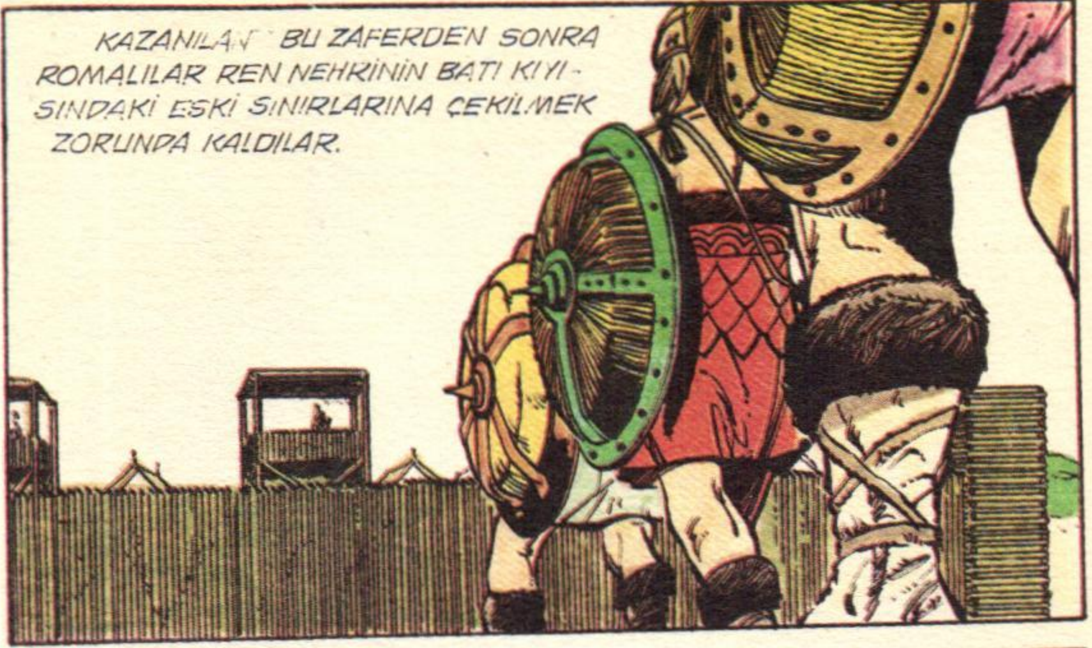

AKSİNE GERMANYA'YI İSTİLA EDENLER ROMALILAR OLDU. İMPARATOR AVGUSTUS'UN SALTANATININ(M.Ö. 37 – M.S. 14) SON YILLARINA DOĞRU ROMALILAR GERMANYA İÇLERİNDE İLERLEMEYE BAŞLADILAR.

BU İŞGAL OLAYI BAŞLANGIÇTA GELENEKLERİNE VE DİNİ İNANÇLA-RINA SAYGI GÖSTEREN İMPARA-TORLUĞUN ASKERİ GÜCÜ VE TEŞKİ-LATI KARŞISINDA HAYRANLIKLARINI GİZLEYEMEYEN GERMEN KAVİMLERİ TARAFINDAN OLUMLU KARŞILANDI.
13

ROMALILAR TARAFINDAN REN NEHRİNİN KARŞI KIYISINA PÜSKÜRTÜLEN SÜEVLER YURT-LARINA GERİ DÖNMEK ZORUNDA KALDILAR. JÜL SEZAR M.Ö. 55'TE NEHİR ÜZERİNDE MUAZ-ZAM BİR AHŞAP KÖPRÜ İNŞA ETTİREREK GERMANYA'NIN FETHİNİ HIZLANDIRDI.

HALK, SINIRDAKİ KÖYLERİ BOŞALTARAK GERİ ÇEKİLDİ. GERMENLER ARTIK UZUN BİR SÜRE GALYA'YI İSTİLAYA YELTENMEYECEK-LERDİ.
12

ANCAK ROMA, GERMENLER ÜZE-RİNDE KENDİ KANUN VE GELENEK-LERİNİ UYGULAMAYA BAŞLAMAK İSTEYİNCE ÇOK SAYIDA GERMEN KAVMİ BAŞKALDIRARAK, UZUN YILLAR ROMA ORDUSUNDA....
...HİZMET ETMİŞ OLAN KOMUTAN ARMİNİUS'UN ETRAFINDA BİRLEŞ-TİLER. ARMİNİUS TEUTOBOURG (TÖ-TOBURG) ORMANINDA GENERAL VARUS'U PUSUYA DÜŞÜRDÜ. 20.000'-DEN FAZLA KAYIP VEREN ROMA, M.S. 9 YILINDA GERİ PÜSKÜRTÜLDÜ.
14

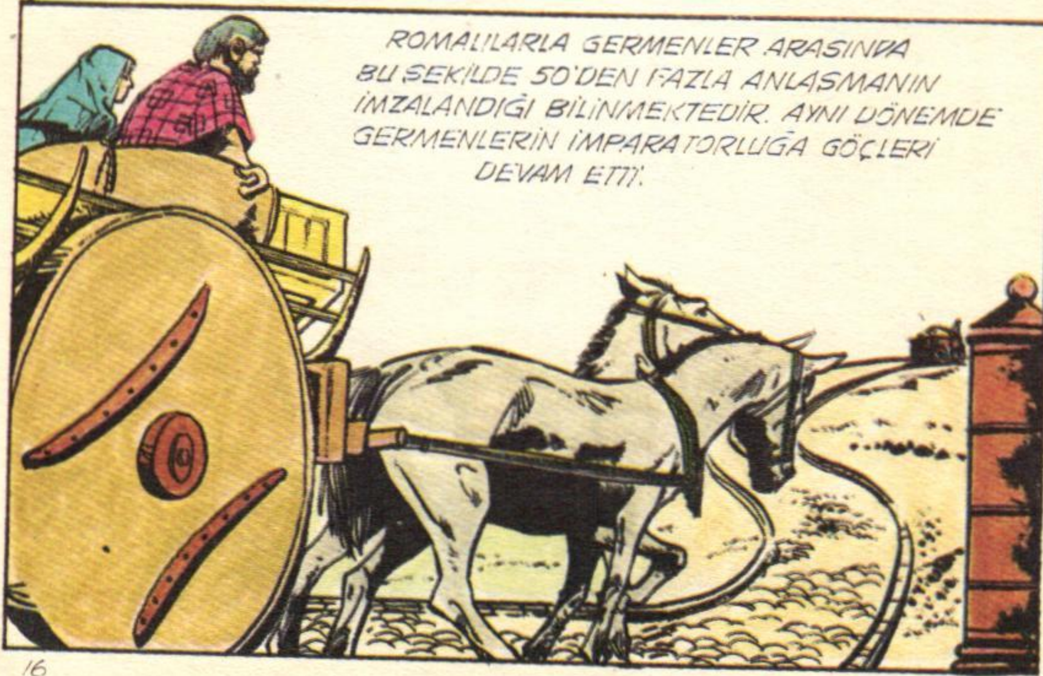

KAZANILAN BU ZAFERDEN SONRA ROMALILAR REN NEHRİNİN BATI KIYISINDAKİ ESKİ SINIRLARINA ÇEKİLMEK ZORUNDA KALDILAR.

KISA BİR SÜRE SONRA GERMENLER KAFİLELER HALİNDE BU SINIRI GEÇEREK İMPARATORLUK TOPRAKLARINA YERLEŞMEYE VE TOPRAĞI EKİP BİÇMEYE BAŞLADILAR.

VATANDAŞLARININ ASKERLİK HİZMETİNİ YERİNE GETİRMEKTEN KAÇINMALARINDAN DOLAYI ORDUSUNDA BİR DÜŞÜŞ BAŞGÖSTEREN ROMA, BU AÇIĞINI GERMENLERDEN KARŞILAMA YOLUNA GİTTİ.

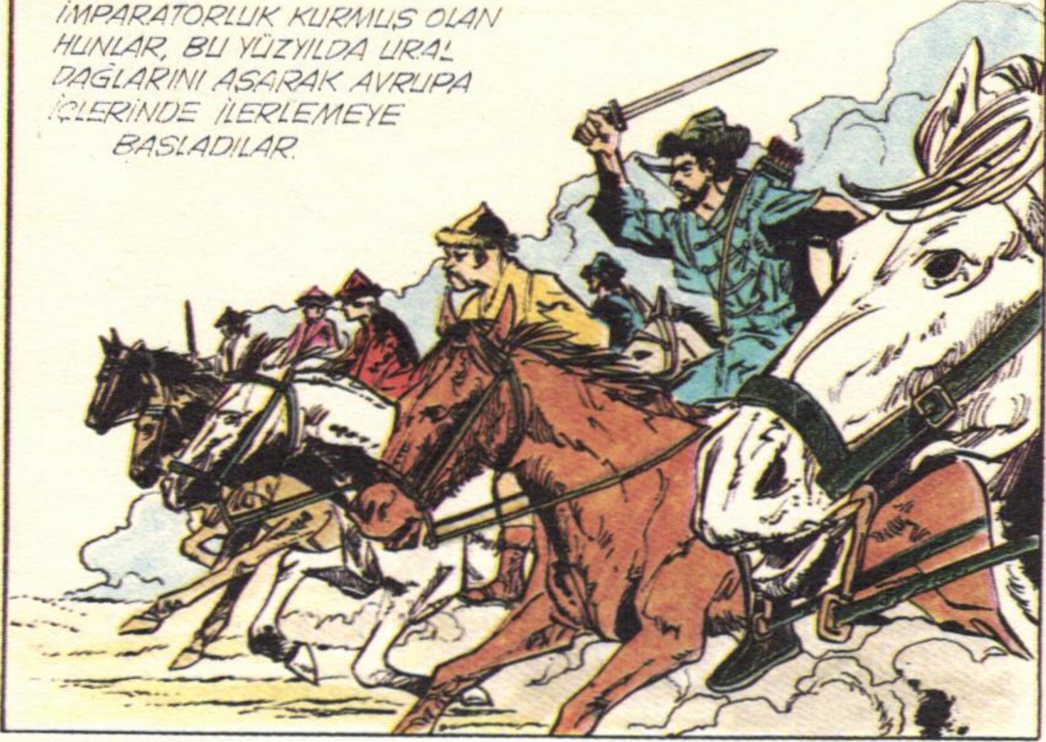
15

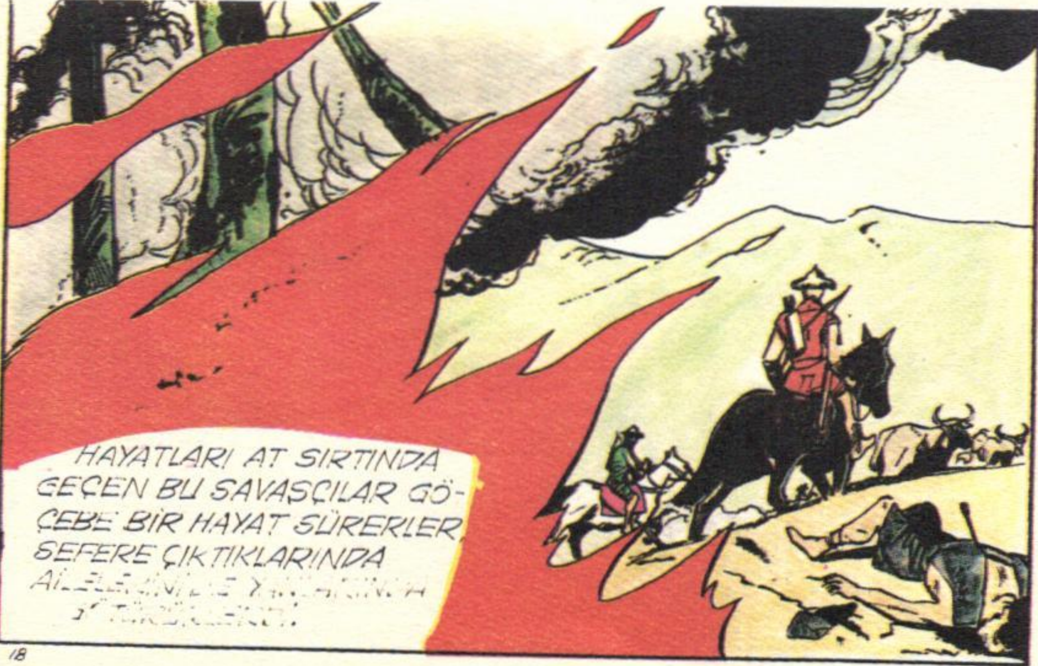

ÖTE YANDAN ROMA, KOMŞU BARBAR KAVİMLERLE TOPRAK VE ERZAK KARŞILIĞINDA SINIRLARIN KORUNMASI KONUSUNDA BİR İTTİFAK ANTLAŞMASI (FOEDUS) İMZALAMIŞ DURUMDAYDI.

ROMALILARLA GERMENLER ARASINDA BU ŞEKİLDE 50'DEN FAZLA ANLAŞMANIN İMZALANDIĞI BİLİNMEKTEDİR. AYNI DÖNEMDE GERMENLERİN İMPARATORLUĞA GÖÇLERİ DEVAM ETTİ.

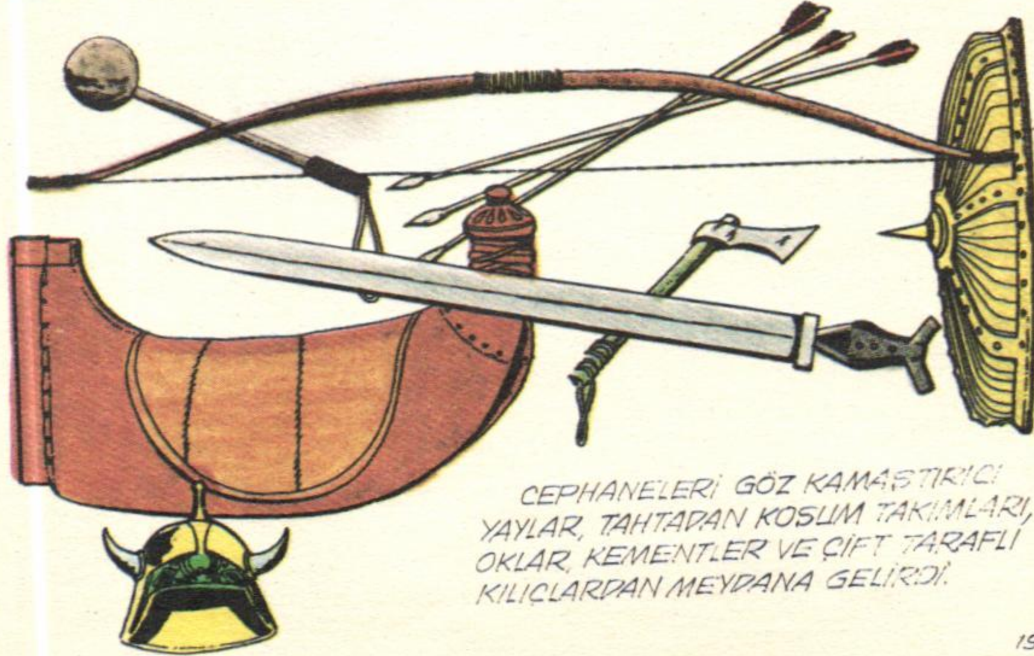
16

ROMA, KOLONİLERİNİ İSPANYA'DAN MEZOPOTAM-YA'YA KADAR GENİŞLETMİŞ DURUMDAYDI. III. YÜZYI-LIN SONUNDA GENİŞ TOPRAKLARA SAHİP İMPARA-TORLUĞU DAHA İYİ YÖNETEBİLMEK AMACIYLA ÜLKE, İMPARATOR DİOKLETİANUS TARAFINDAN "DOĞU" VE "BATI ROMA" OLARAK İKİYE AYRILDI.
DİOKLETİANUS, DOĞU ROMA İMPARA-TORLUĞU'NUN BAŞINA GEÇTİ VE İKÂMET-GÂHINI NİKOMEDİA'YA (İZMİT) TAŞIDI. BATIDA İSE BAŞKENT MİLANO İDİ.
17

ORTA ASYA'DA BÜYÜK BİR İMPARATORLUK KURMUŞ OLAN HUNLAR, BU YÜZYILDA URAL DAĞLARINI AŞARAK AVRUPA İÇLERİNDE İLERLEMEYE BAŞLADILAR.

HAYATLARI AT SIRTINDA GEÇEN BU SAVAŞÇILAR GÖÇEBE BİR HAYAT SÜRERLER SEFERE ÇIKTIKLARINDA
18

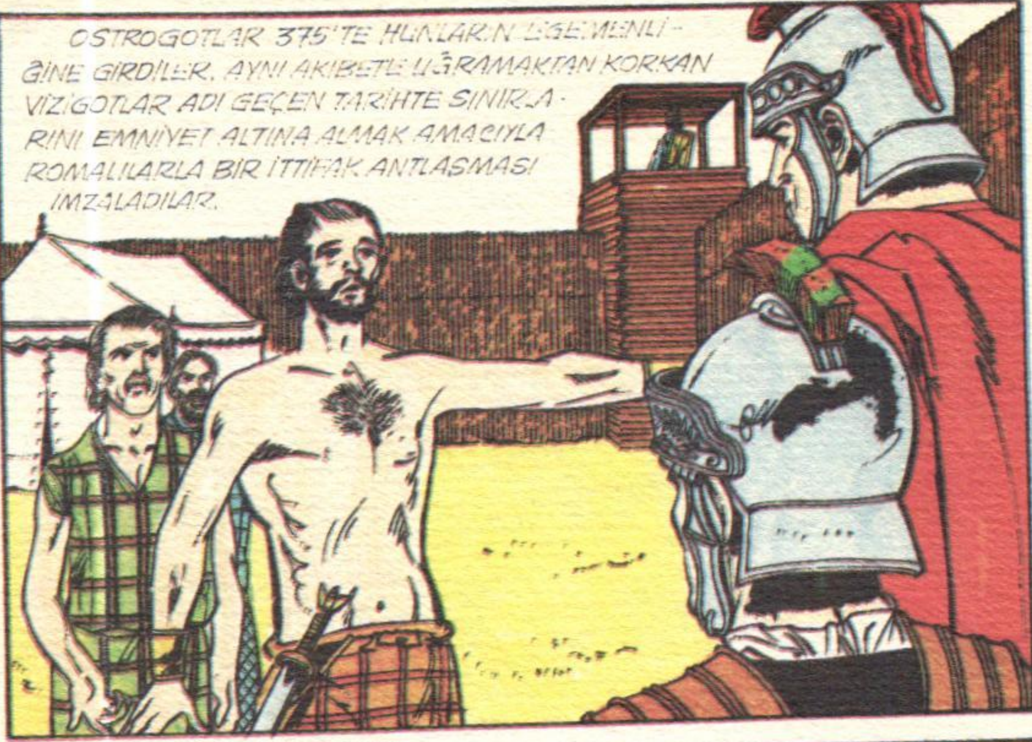

AVRUPA HUNLARI VEYA ATTİLA HUNLARI OLARAK BİLİNEN BU TÜRKLER, BEYAZ IRKA MENSUP, DÜZ BURUNLU, YUVARLAK YÜZLÜ, HAFİF DALGALI SAÇLI, ORTA GÜRLÜKTE SAKAL VE BIYIĞI OLAN İNSANLARDI.

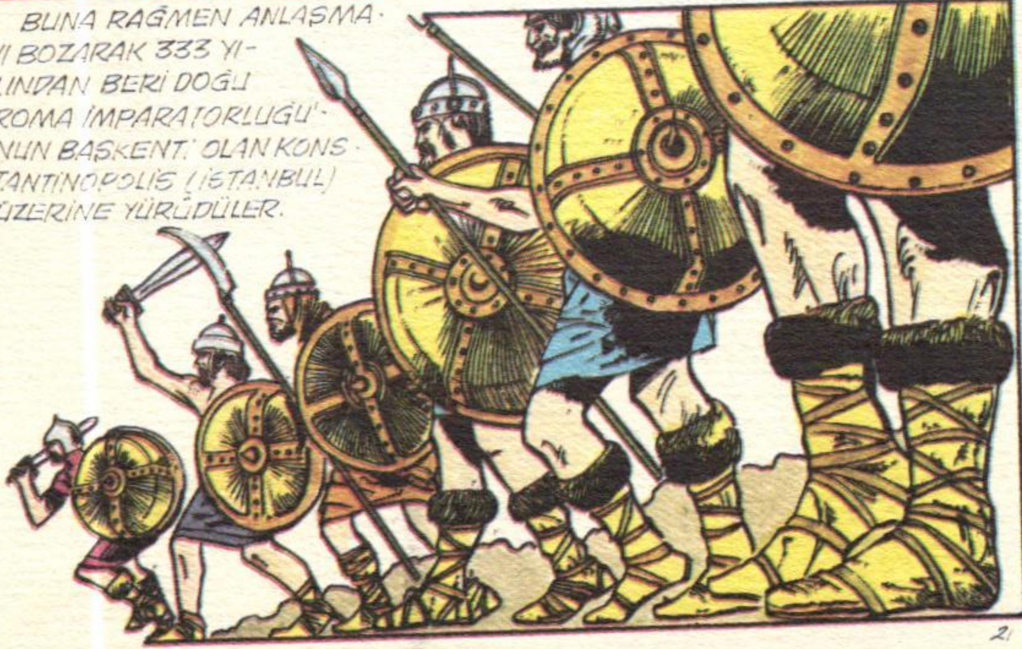

CEPHANELERİ GÖZ KAMASTIRICI YAYLAR, TAHTADAN KOSUM TAKIMLARI, OKLAR, KEMENTLER VE ÇİFT TARAFLI KILIÇLARDAN MEYDANA GELİRDİ.

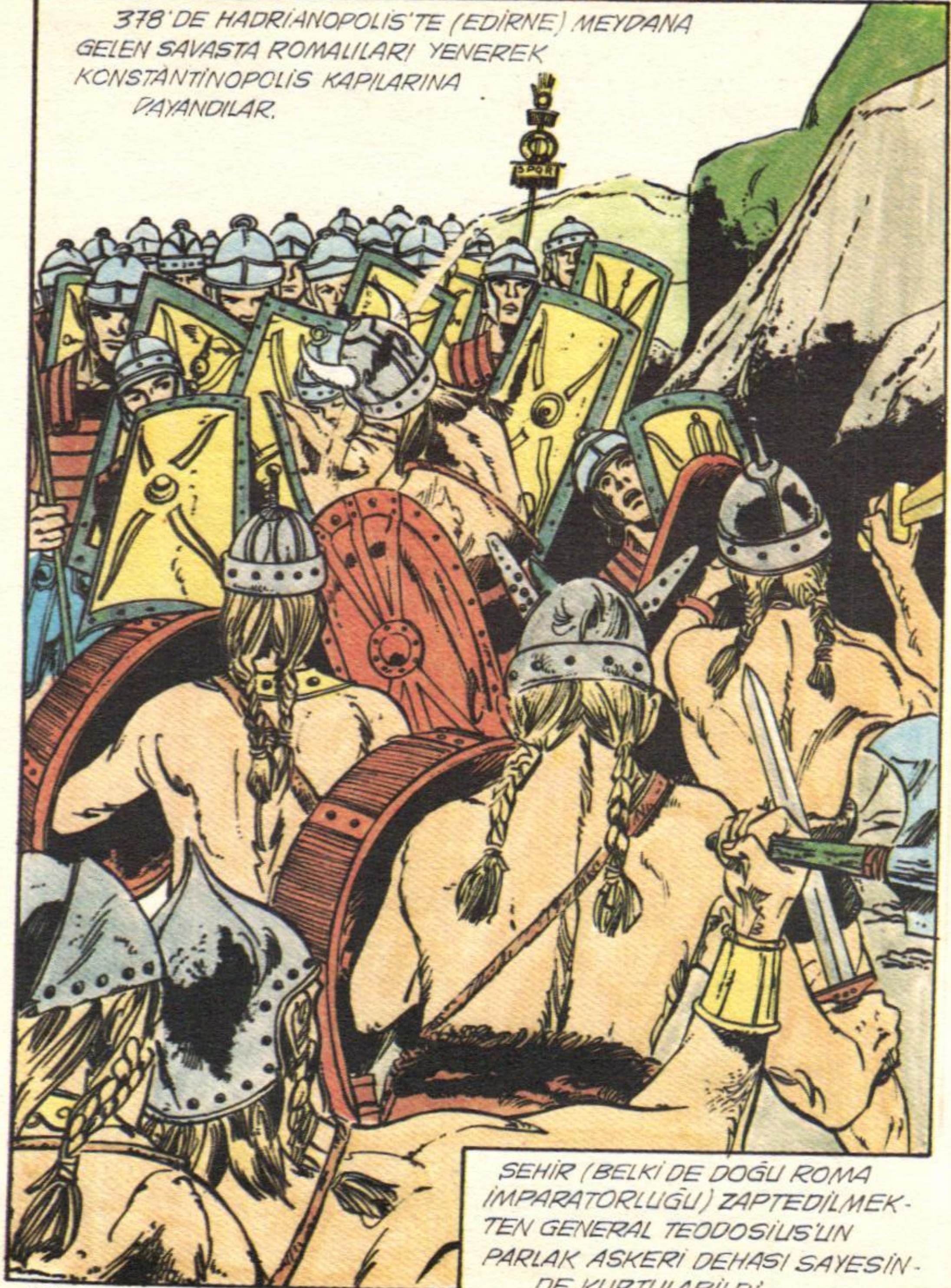
19

369 YILINDA HUNLAR, ALPLER'DEN KARADENİZ'E KADAR UZAYAN ALANDA EGEMEN OLDULAR. AYNI DÖNEMDE ÇOK SAYIDA GERMEN KAVMİ KRALLIKLAR ŞEKLİNDE BİRLEŞMİŞ VE ROMA İMPARATORLUĞU'NUN ROMA-LATİN KARIŞIMI KÜLTÜRLERİNİ BENİMSEMİŞLERDİ.

KUZEY DENİZ
BRİTANYA
ATLAS OKYANUSU
FRİZONLAR
SAKSONLAR
LOMBARDLAR
GOTLAR
BURGONDLAR
VANDALLAR
İSLAVLAR
PARİS
ORLEANS
METZ
GALYA
HERÜLLER
DİNYEPER
DON
HUNLAR
VOLGA
OSTROGOTLAR
VİZİGOTLAR
TUNA
İSPANYA
TOLEDO
SEVİLLE
NARBONNE
BARCELONA
BALEAR ADL.
KORSİKA
SARDUNYA
RAVENNA
İTALYA
ROMA
MESİA
MAKEDONYA
KARADENİZ
KONSTANTİNOPOLİS
BİTİNYA
KAPPADOKYA
EFES
ATİNA
SPARTA
SİCİLYA
AKDENİZ
MAVRETANYA
SURİYE
DİCLE
FIRAT

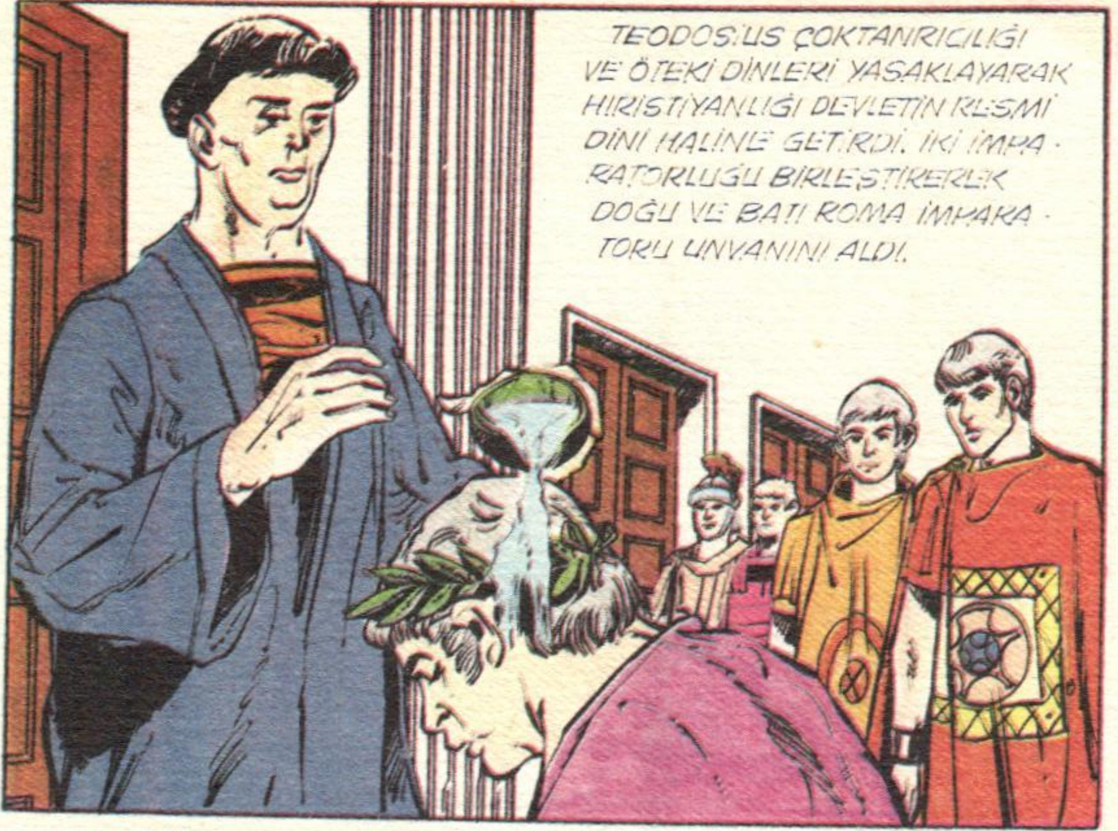

OSTROGOTLAR 375'TE HUNLARIN EGEMENLİ-
ĞİNE GİRDİLER. AYNI AKIBETE UĞRAMAKTAN KORKAN
VİZİGOTLAR ADI GEÇEN TARİHTE SINIRLA-
RINI EMNİYET ALTINA ALMAK AMACIYLA
ROMALILARLA BİR İTTİFAK ANTLAŞMASI
İMZALADILAR.

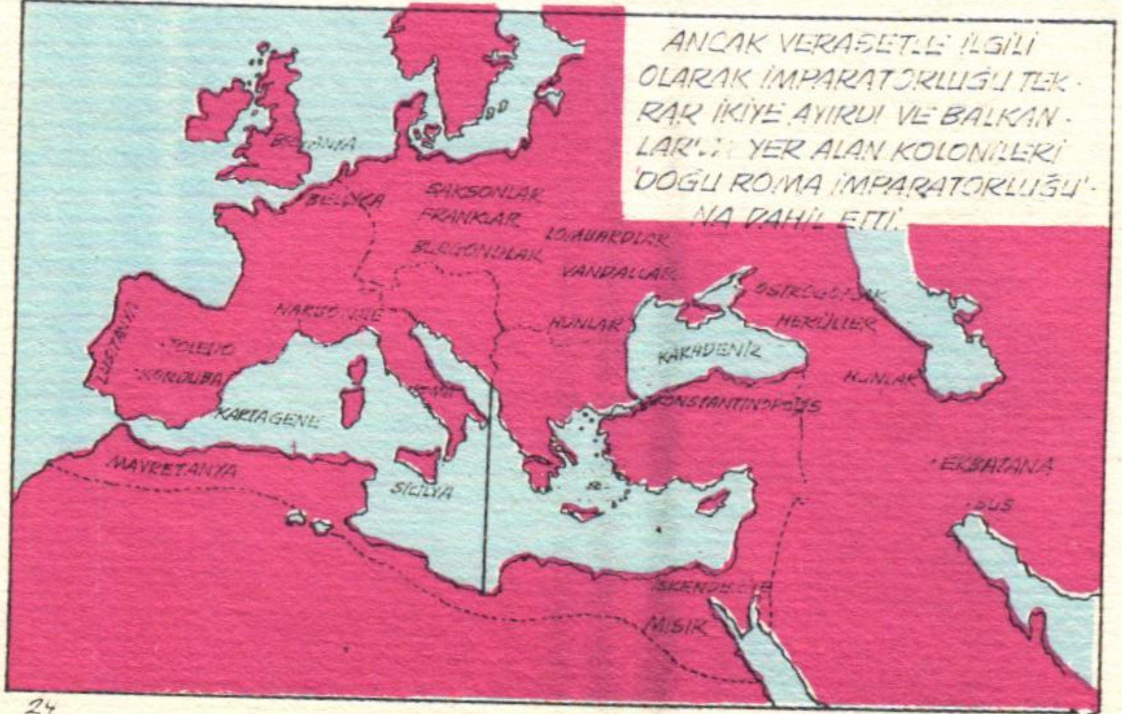

BUNA RAĞMEN ANLAŞMA-
YI BOZARAK 333 YI-
LINDAN BERİ DOĞU
ROMA İMPARATORLUĞU'-
NUN BAŞKENTİ OLAN KONS-
TANTİNOPOLİS (İSTANBUL)
ÜZERİNE YÜRÜDÜLER.
21

378'DE HADRİANOPOLİS'TE (EDİRNE) MEYDANA GELEN SAVASTA ROMALILARI YENEREK KONSTANTİNOPOLİS KAPILARINA DAYANDILAR.
SEHİR (BELKİ DE DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU) ZAPTEDİLMEKTEN GENERAL TEODOSİUS'UN PARLAK ASKERİ DEHASI SAYESİNDE KURTULABİLDİ.
22

AYNI ZAMANDA USTA BİR DİPLOMAT OLAN TEODOSIUS VİZİGOTLARLA YENİ BİR "FOEDUS" İMZALAYARAK TOPRAKLARININ İDARESİNİ KENDİLERİNE BIRAKTI VE İMPARATORLUĞA ÖDEDİKLERİ VERGİYİ KALDIRDI.

GERMENLER TEODOSIUS'UN DOĞU ROMA İMPARATORU İLAN EDİLMESİNDEN SONRA DA ROMA ORDUSU SAFLARINDA YER ALMAYA DEVAM ETTİLER.
23

TEODOSIUS ÇOKTANRICILIĞI VE ÖTEKİ DİNLERİ YASAKLAYARAK HIRISTİYANLIĞI DEVLETİN RESMİ DİNİ HALİNE GETİRDİ. İKİ İMPA-RATORLUĞU BİRLEŞTİREREK DOĞU VE BATI ROMA İMPARA-TORU UNVANINI ALDI.

ANCAK VERASETLE İLGİLİ OLARAK İMPARATORLUĞU TEK-RAR İKİYE AYIRDI VE BALKAN-LARDA YER ALAN KOLONİLERİ DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU'-NA DAHİL ETTİ.
SAKSONLAR
FRANKLAR
LOMBARDLAR
VANDALLAR
HUNLAR
HERÜLLER
KARADENİZ
HUNLAR
TOLEDO
KARTAGENE
MAVRETANYA
SİCİLYA
EKBATANA
SUS
MISIR

24

395 YILINDA OĞULLARI ARKADİUS (17) VE HONORİUS (11) KRAL NAİBİ SIFATIYLA TAHTA GEÇTİLER. BAŞKENT KONSTANTİNOPOLİS'-TE OTURAN DOĞU ROMA İMPARATORU ARKADİUS'UN DANIŞMANI GOT RUFİN, BATI ROMA İMPARATORU HONORİUS'UN DANIŞMANI VANDAL STİLİKON'DU.

BİR BAŞKA DEYİŞLE İMPARATORLUK GERMEN ASILLI DANIŞMANLAR TARAFINDAN İDARE EDİLMEKTEYDİ.

SİYASİ ALANDAKİ GÖRÜŞ AYRILIKLARI ZAMANLA SU YÜZÜNE ÇIKMAKTA GECİKMEDİ. ŞÖYLE Kİ: VİZİGOTLARIN ŞEFİ ALARİK, ANLAŞMANIN İHLALİNİ BAHANE EDEREK BALKANLAR'I YAĞMAYA BAŞLADIĞINDA, RUFİN ONU DALMAÇYA VE İTALYA'YI İSTİLA ETMESİ KONUSUNDA TEREDDÜTSÜZ İKNA ETMİŞTİ.

RÖMA KAPILARINA DAYANAN
ALARİK, İSTEDİĞİ HARACIN BARIŞ
GÖRÜŞMELERİ NEDENİYLE GECİK-
TİRİLMESİ ÜZERİNE 410 YILINDA
ŞEHRİN YAĞMALANMASI
EMRİNİ VERDİ.

8 ASIRDIR YENİLMEZ-
LİĞİNİ KORUMUŞ OLAN
ROMA'NIN FETHİ BÜTÜN
İMPARATORLUĞU ALT ÜST
ETMİŞTİ.

28

STİLİKON'UN VİZİGOT TEHLİKESİNE KARŞI REN SINIRINI KORUYAN LEJYONLARDAN YARDIM İSTEMESİ ÜZERİNE....

...GERMEN KAVİMLERİNDEN SÜEVLER, ALENLER VE VANDALLAR, SAVUNMASIZ KALAN GALYA'YI İŞGAL ETMEK İÇİN HAREKETE GEÇTİLER.

İMPARATORLUĞUN ZAYIF DÜŞMESİNDEN İSTİFADE EDEREK İTALYA'YA GİRDİLER. BU ARADA STİLİKON'UN, HONORİUS'UN EMRİYLE ÖLDÜRÜLMESİ, İÇ BARIŞI İYİCE TEHLİKEYE DÜŞÜRMÜŞTÜ.
27

ALARİK BÜYÜK BİR GANİMETLE GERİ DÖNDÜ. REHİNELER ARASINDA HONORİUS'UN KIZI GALLA PLASİDİA DA VARDI.

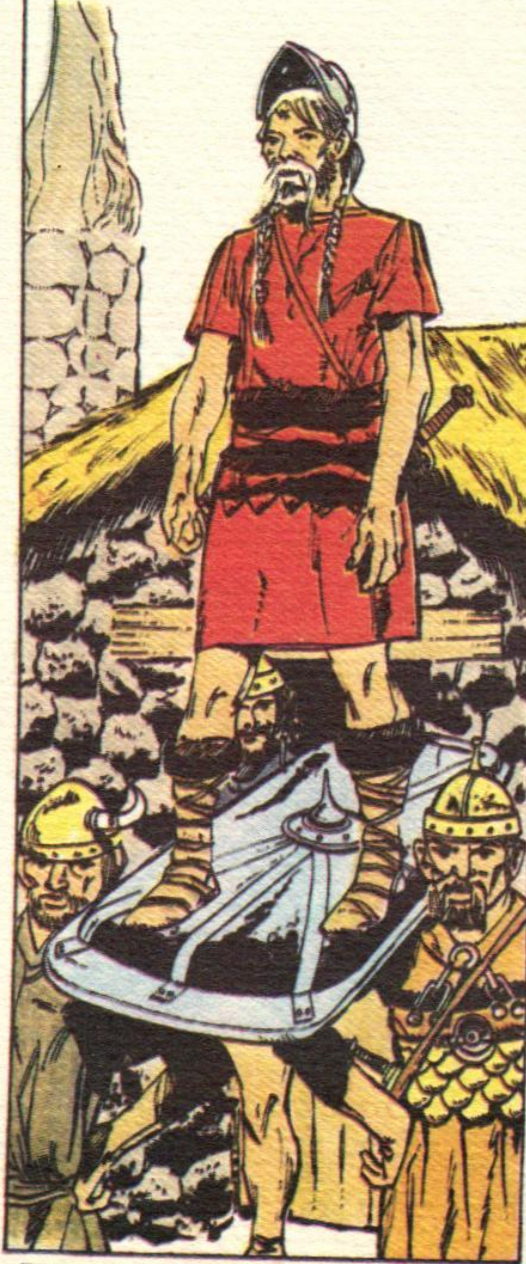

AYNI YIL ALARİK ÖLDÜ, ANCAK VİZİGOTLAR ATOLF KOMUTASINDA GÜNEY GALLER'E YAPTIKLARI SEFERİ SÜRDÜRDÜLER. YENİ VİZİGOT ŞEFİ GALLA PLASİDİA'YI KENDİSİNE EŞ OLARAK SEÇTİ.

29

416 YILINDA ROMA, VİZİGOTLARIN GÜCÜNÜ KABUL ETTİ VE İMZALANAN BİR ANLAŞMAYLA ONLARI ROMA İMPARATORLUĞU'NUN MÜTTEFİKİ OLARAK TANIDI.
BU, AYNI ZAMANDA ROMA İMPARATORLUĞU'NU ZAMANLA BİR BARBAR KAVİMLER FEDERASYONU HALİNE GETİRECEK VE ÇÖKÜŞÜNE NEDEN OLACAK HAREKETİN DE BAŞLANGICIYDI.
30

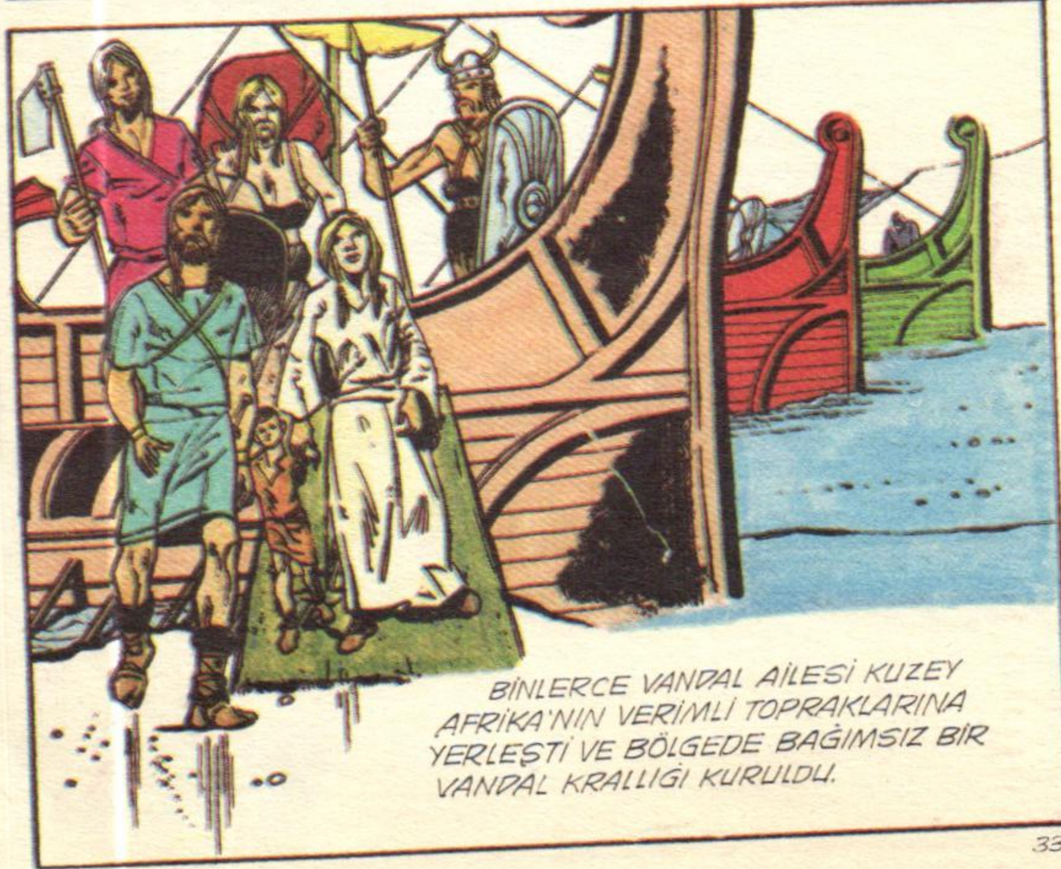

AYNI DÖNEMDE ROMA'-
NIN BİR KOLONİSİ DURU-
MUNDA OLAN İSPANYA,
VANDALLAR TARAFINDAN
İSTİLAYA UĞRADI VE
YAĞMALANDI.

SİYASİ BİR BİRLİKTEN YOKSUN BULU-
NAN VE İSTİLACI BİR KAVİM OLAN VANDAL-
LAR İSPANYA'DAN AKDENİZ'E AÇILARAK
KORSANLIĞA BAŞLADILAR.
31

GENSERİK 428 YILINDA VANDAL KRALI İLAN EDİLDİ VE....

.... İLK İŞİ İMPARATORLUĞUN TAHIL AMBARI OLAN KUZEY AFRİKA'YI FETHETMEK OLDU.

ÇARESİZ KALAN ROMALILAR VANDALLARLA BİR BAKIŞ ANLAŞMASI İMZALAYARAK MAVRETANYA VE NUMİDYA'YI ONLARA VERDİLER. ANCAK GENSERİK BUNUNLA DA YETİNMEDİ VE KARTACA ÜZERİNE YÜRÜYEREK ŞEHRİ YAKIP YIKTI.

BİNLERCE VANDAL AİLESİ KUZEY AFRİKA'NIN VERİMLİ TOPRAKLARINA YERLEŞTİ VE BÖLGEDE BAĞIMSIZ BİR VANDAL KRALLIĞI KURULDU.

33

BU DEVİRDE ROMA EN ZAYIF DÖNEMLERİNDEN BİRİNİ YAŞIYORDU. KUZEY AFRİKA'NIN BÜYÜK BÖLÜMÜ VANDALLARIN, BRİTANYA ANGIL VE SAKSONLARIN, SAONE NEHRİ KIYILARI BURGONLARIN, GALYA BURGON VE FRANKLARIN ELİNDEYDİ...

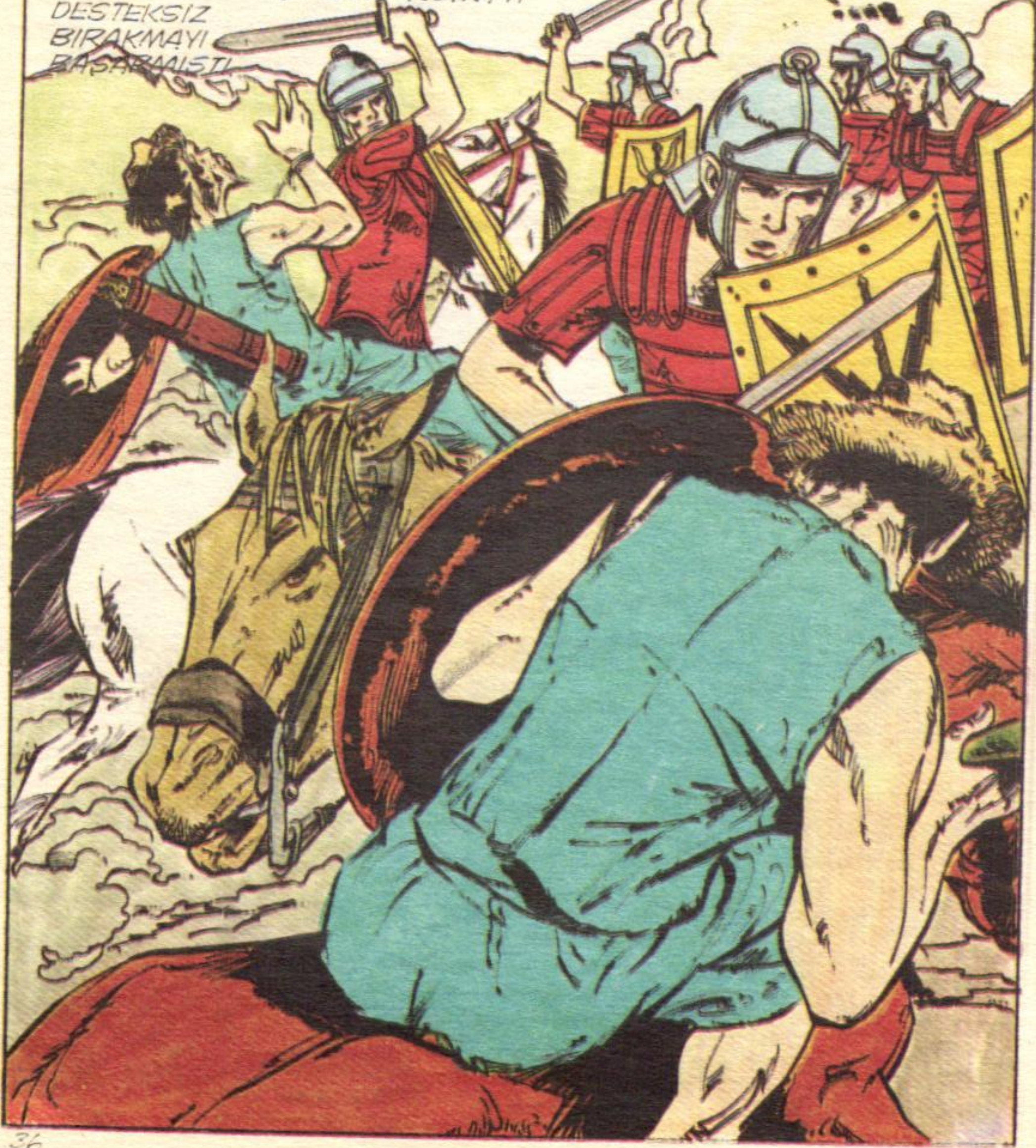

GERMENLERİN BU ÖNEMLİ İLERLEYİŞ-LERİNE RAĞMEN, O DÖNEMİN EN GÜÇLÜ KAVMİ YİNE DE HUNLARDI. OSTROGOTLAR, HERÜLLER, LOMBARDLAR VE ISLAVLAR HUNLARIN EGEMENLİĞİ ALTINDAYDILAR.

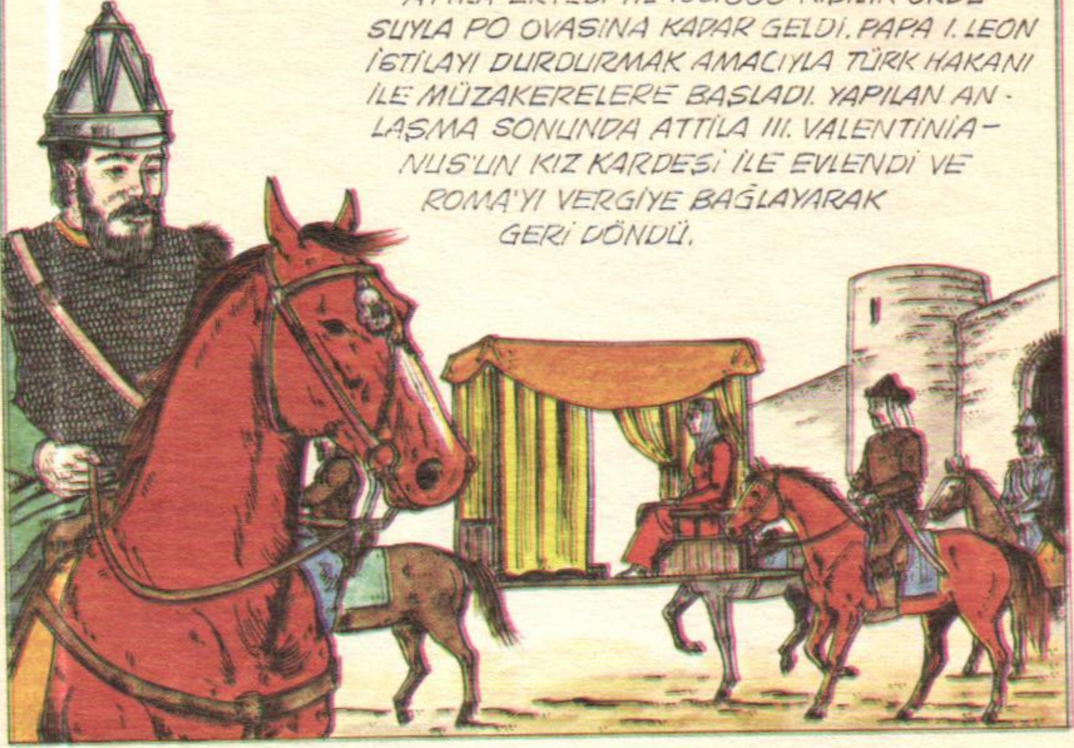
34

433 YILINDA HUNLARIN
BASINA ATTİLA GEÇTİ. ATTİLA'-
NIN DOĞU ROMA SEFERİ SONUN-
DA SEHRİN AĞIR VERGİYE BAĞ-
LANMASI, KONSTANTİNOPOLİS'İN
SONUNU HAZIRLAYAN ETKENLE-
RİN BAŞINDA GELİYORDU.
DOĞU VE BATI ROMA İMPARA-
TORLUĞU'NUN KENDİSİNE KARSI
450 YILINDA BİRLEŞMELERİ
ÜZERİNE ATTİLA....

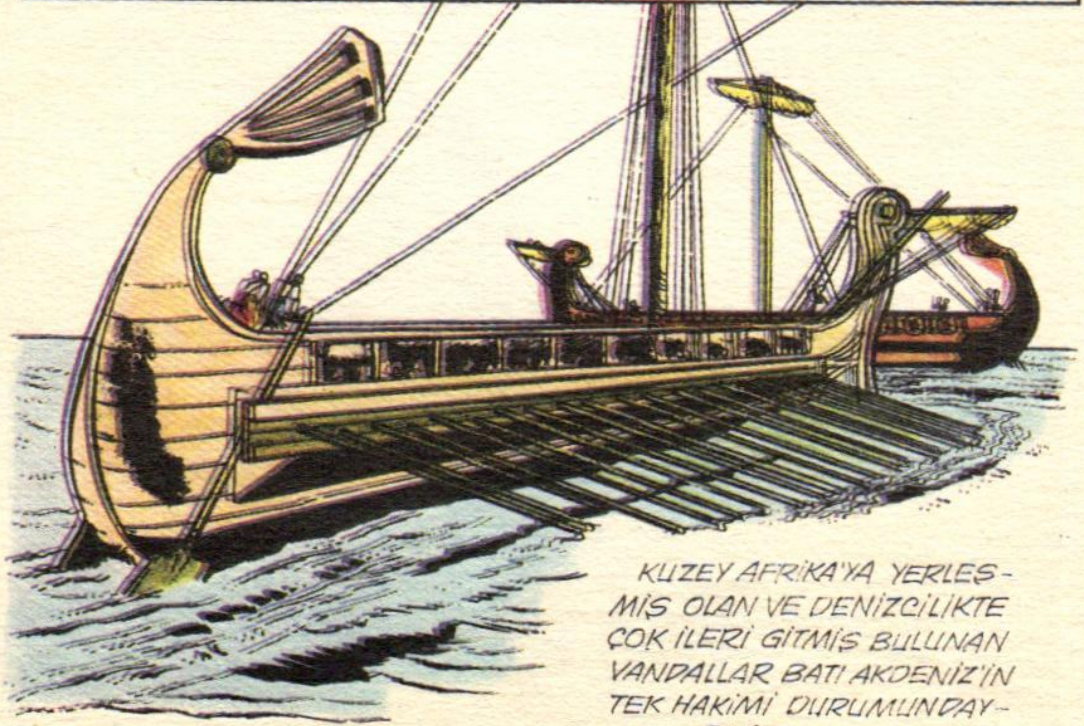

DAHA SONRA 200.000 KİŞİLİK HUN ORDUSU 451 YILI BAŞLARINDA ORTA MACARİSTAN'DAN BATIYA DOĞRU HAREKET EDEREK ROMA ÜZERİNE YÜRÜDÜ. AYNI GÜÇTEKİ İKİ ORDU CHAMPAGNE (ŞAMPAYN) OVASINDA KARŞILAŞTI. 24 SAAT SÜREN SAVAŞ SO-NUNDA İKİ BÜYÜK KAYIP VERDİ. ANCAK ATTİLA AMACINA ULAŞMIŞ, GAL-YALILARI SAF DIŞI EDİP ROMA'YI DESTEKSİZ BIRAKMAYI BAŞARMIŞTI.
36

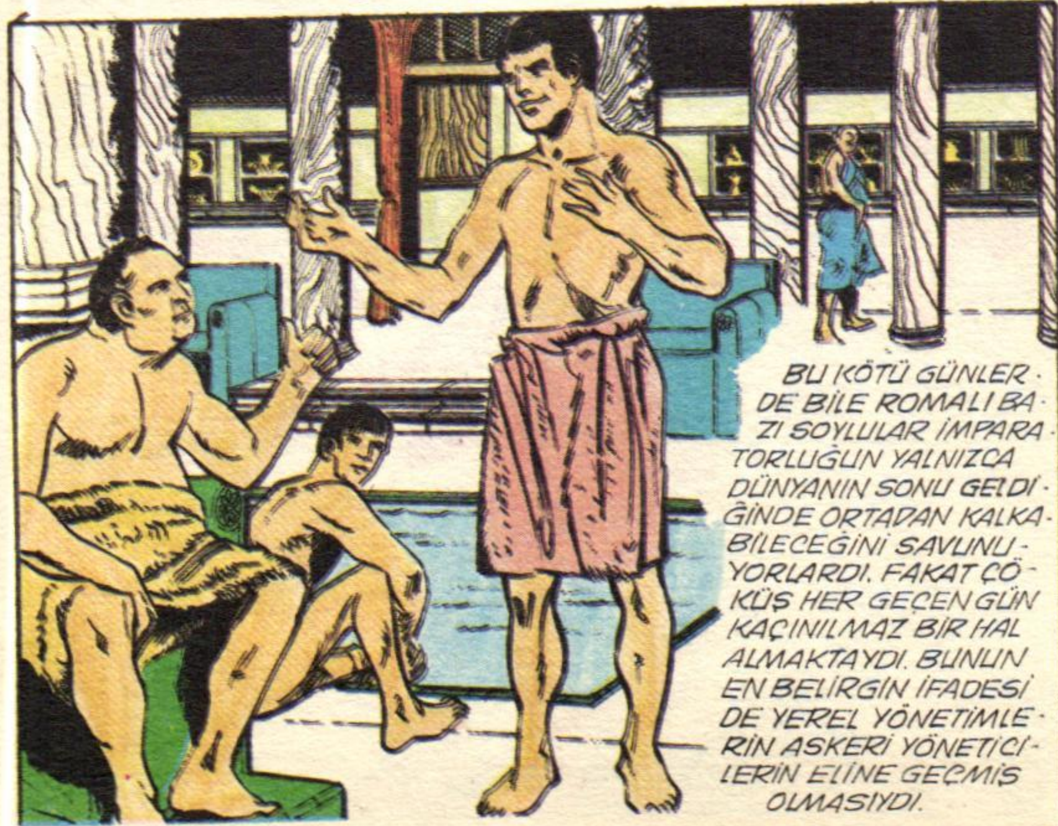

ATTİLA ERTESİ YIL 100.000 KİŞİLİK ORDU-
SUYLA PO OVASINA KADAR GELDİ. PAPA I. LEON
İSTİLAYI DURDURMAK AMACIYLA TÜRK HAKANI
İLE MÜZAKERELERE BAŞLADI. YAPILAN AN-
LAŞMA SONUNDA ATTİLA III. VALENTİNİA-
NUS'UN KIZ KARDEŞİ İLE EVLENDİ VE
ROMA'YI VERGİYE BAĞLAYARAK
GERİ DÖNDÜ.

ATTİLA'NIN PRENSES
HONORİA İLE EVLENMESİ
ŞEREFİNE YAPILAN KUTLAMA
ŞENLİKLERİNDE ANİDEN
ÖLÜMÜ (453) ÜZERİNE
OĞULLARI ARASINDA
TAHT MÜCADELESİ
BAŞLADI.

BU ARADA BATI ROMA İMPARATORLUĞU SON GÜNLERİNİ YAŞAMAKTAYDI. İSPANYA BÜTÜNÜYLE VİZİGOTLARLA SÜEVLERİN ELİNE GEÇMİŞTİ. GALYA'NIN GÜNEYİ VİZİGOTLARIN, KUZEYİ FRANKLARIN HÂKİMİYETİNDEYDİ.
NORMANLAR
ANGLO SAKSONLAR
SAKSONLAR
TÜRİNGENLİLER
İSLAVLAR
FRANKLAR
LOMBARDLAR
ALAMANLAR
BURGONDLAR
SÜEVLER
OSTROGOTLAR
HAZAR DENİZİ
VİZİGOTLAR
ROMA
DOĞU ROMA İMP.
KARADENİZ
KÜÇÜK ASYA
VANDALLAR
AKDENİZ

KUZEY AFRİKA'YA YERLEŞMİŞ OLAN VE DENİZCİLİKTE ÇOK İLERİ GİTMİŞ BULUNAN VANDALLAR BATI AKDENİZ'İN TEK HAKİMİ DURUMUNDAYDILAR.
38

VANDALLAR 455'TE KORSİKA VE SARDİNYA'YI ELLERİNE GEÇİREREK ROMA ÜZERİNE YÜRÜ-DÜLER VE ŞEHRİ YAĞMALADILAR.

BU KÖTÜ GÜNLER-DE BİLE ROMALI BA-ZI SOYLULAR İMPARA-TORLUĞUN YALNIZCA DÜNYANIN SONU GELDİ-ĞİNDE ORTADAN KALKA-BİLECEĞİNİ SAVUNU-YORLARDI. FAKAT ÇÖ-KÜŞ HER GEÇEN GÜN KAÇINILMAZ BİR HAL ALMAKTAYDI. BUNUN EN BELİRGİN İFADESİ DE YEREL YÖNETİMLE-RİN ASKERİ YÖNETİCİ-LERİN ELİNE GEÇMİŞ OLMASIYDI.

39

476 YILINDA OLAYLAR BİR-
BİRİNİ İZLEMEYE BAŞLADI.
PARALI ASKERLER KENDİLERİ-
NE TOPRAK VERİLMESİ İÇİN
AYAKLANDILAR. KOMUTANLAR-
DAN BİRİ OLAN HERÜL ASILLI
ODOAKR, RAVENNA KENTİNİ
İSGAL EDEREK....

...ROMULUS AUGUSTU-
LUS'U TAHTTAN İNDİRDİ VE
HENÜZ ÇOCUK YAŞTA OLAN
BATI ROMA İMPARATORU-
NUN YERİNE GEÇEREK
KENDİNİ İTALYA KRALI
İLAN ETTİ.

40

BARBAR ASILLI BİR BAŞKA KOMUTAN OLAN ZENON İSE, 474' TEN BERİ DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU'NUN BAŞINDA BULUNUYORDU VE İSAVRİYA (KONYA YÖRESİ) ASILLIYDI.

KÜÇÜK ASYA'NIN (ANADOLU) YARI UYGAR BİR KAVMİ OLAN İSAVRİYALILAR, İMPARATOR I. LEON TARAFINDAN DENGEYİ SAĞLAMAK AMACIYLA ORDUYA ALINAN GRUBU OLUŞTURMAKTAYDILAR.

41

ZENON, I. LEON'UN KIZIYLA
EVLENDİ VE ONUN ÖLÜMÜNDEN
SONRA TAHTA GEÇTİ.

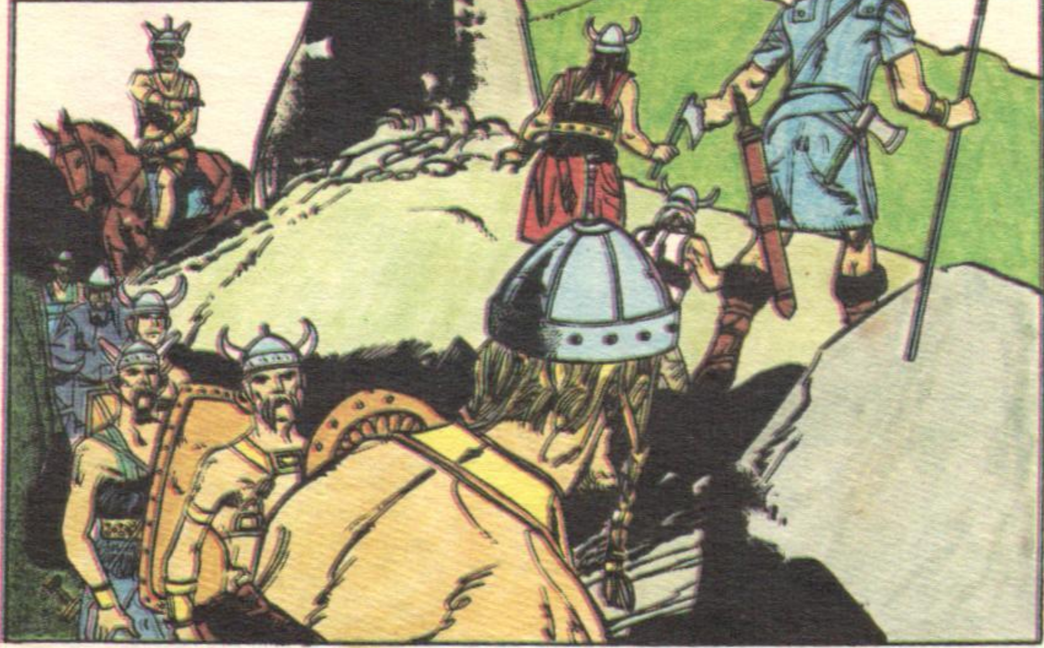

ODOAKR'IN İTALYA'NIN KRALI OLDUĞUNU
İLÂN ETMESİ ÜZERİNE KENDİSİNİ TANIDI
VE ONA "PATRİÇYUS" UNVANINI VEREREK
ARIMADAYI DOĞU ROMA İMPARATORLU-
ĞU'NA BAĞLADI.

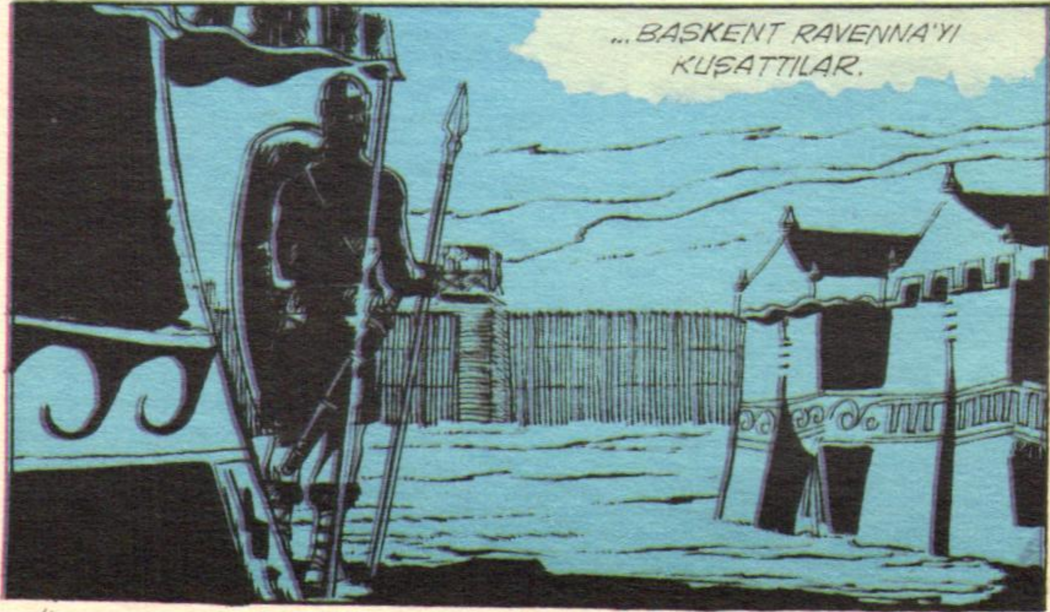
42

ORDUDAKİ İTİBARLARI İSAVRİYA-
LILAR TARAFINDAN SARSILAN GER-
MENLER, ESKİ NÜFUZLARINI YENİ-
DEN KAZANMAK AMACIYLA HARE-
KETE GEÇTİLER. BUNLARDAN
OSTROGOTLAR, TEODORİK KOMU-
TASINDA ASKERİ BİR HAREKÂT
BAŞLATTILAR.

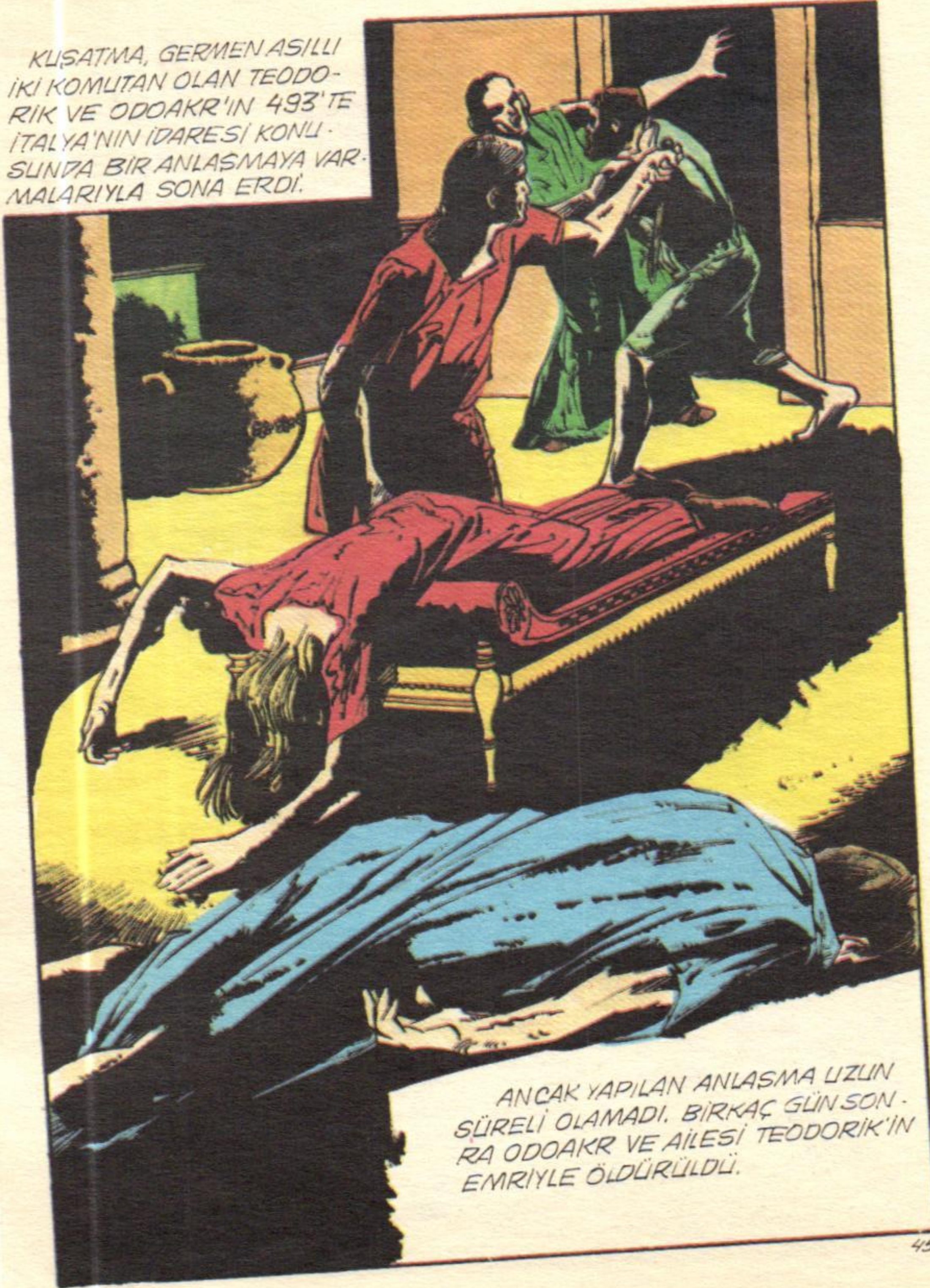

ZENON, ATEŞLİ BİR KOMUTAN
OLMASININ YANI SIRA AYNI ZAMANDA
KUSURSUZ BİR DEVLET ADAMIYDI.
TEODORİK'İ, ODOAKR'A SALDIRTA-
RAK BİR DÜŞMANDAN DAHA
KURTULMAYI BAŞARDI.

43

OSTROGOTLAR, BAŞ-
LARINDA ŞEFLERİ OLDU-
ĞU HALDE BALKANLAR'I
AŞARAK İTALYA'YA
GİRDİLER.
BİRKAÇ KEZ ODOAKR'IN ASKER-
LERİ İLE SAVAŞTIKTAN SONRA....

...BAŞKENT RAVENNA'YI
KUŞATTILAR.

44

KUŞATMA, GERMEN ASILLI İKİ KOMUTAN OLAN TEODORİK VE ODOAKR'IN 493'TE İTALYA'NIN İDARESİ KONUSUNDA BİR ANLAŞMAYA VARMALARIYLA SONA ERDİ.
ANCAK YAPILAN ANLAŞMA UZUN SÜRELİ OLAMADI. BİRKAÇ GÜN SONRA ODOAKR VE AİLESİ TEODORİK'İN EMRİYLE ÖLDÜRÜLDÜ.
45

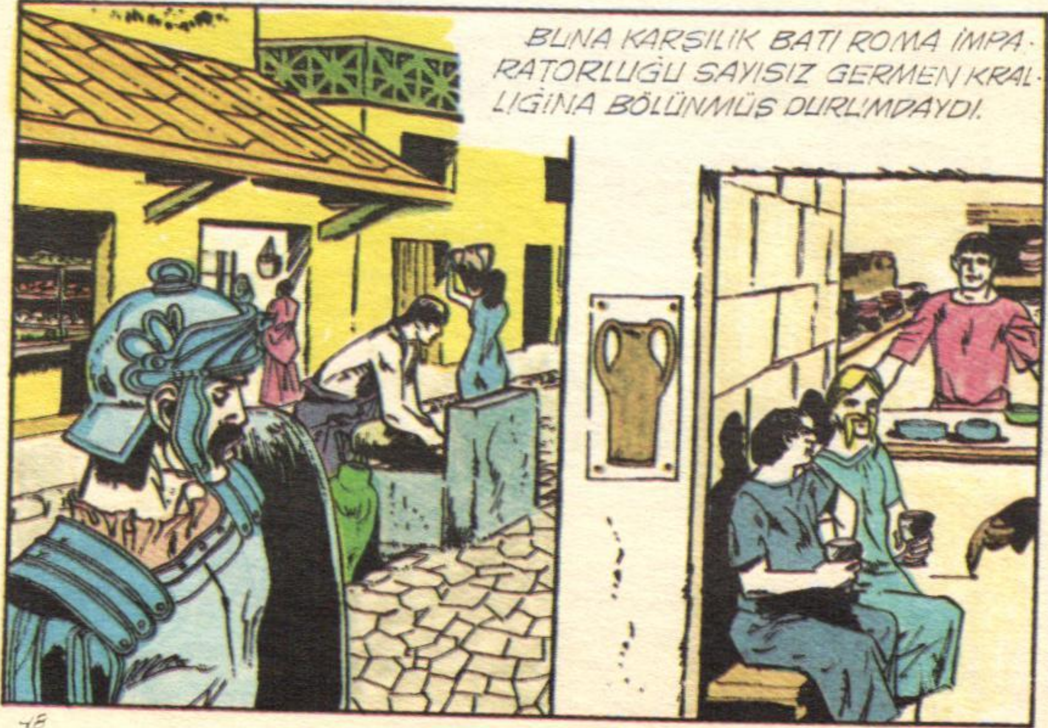

ODOAKR DA, TEODORİK GİBİ HUKUKİ AÇIDAN DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU'NUN EGEMEN-LİĞİ ALTINDAYDI.

ZENON'UN ÖLÜMÜYLE TAHTA GREK ASILLI I. ANASTASİA (491-518) GEÇTİ. ONUN DEVRİNDE ROMA SINIRLARINI BULGAR VE İSLAV AKINLARINA KARŞI KORUMAK ZORUNDA KALDI.
46

BUNA RAĞMEN BİZANS İMPARATORLUĞU (BİZANS KAPILARINDA KURULMUŞ OLAN BAŞKENTİNDEN DOLAYI DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU BU ADLA DA ANILIR) V. YÜZYILDA KARŞILAŞMIŞ OLDUĞU BÜTÜN BU GÜÇLÜKLERİ YENMESİNİ BİLDİ.

FARKLI KÜLTÜRLERDEN GELEN İMPARATORLARLA YÖNETİLMESİNE RAĞMEN YÖNETİMDE MUTLAKIYET-ÇİLİĞİ KORUDU. TAHT, BA-BADAN OĞULA GEÇERDİ. İMPARATORLUK, DÜZENLİ BİR ORDUYLA, GÜÇLÜ BİR YÖNETİCİ KADROSUNA SAHİPTİ.

BUNA KARŞILIK BATI ROMA İMPA-RATORLUĞU SAYISIZ GERMEN KRAL-LIĞINA BÖLÜNMÜŞ DURUMDAYDI.

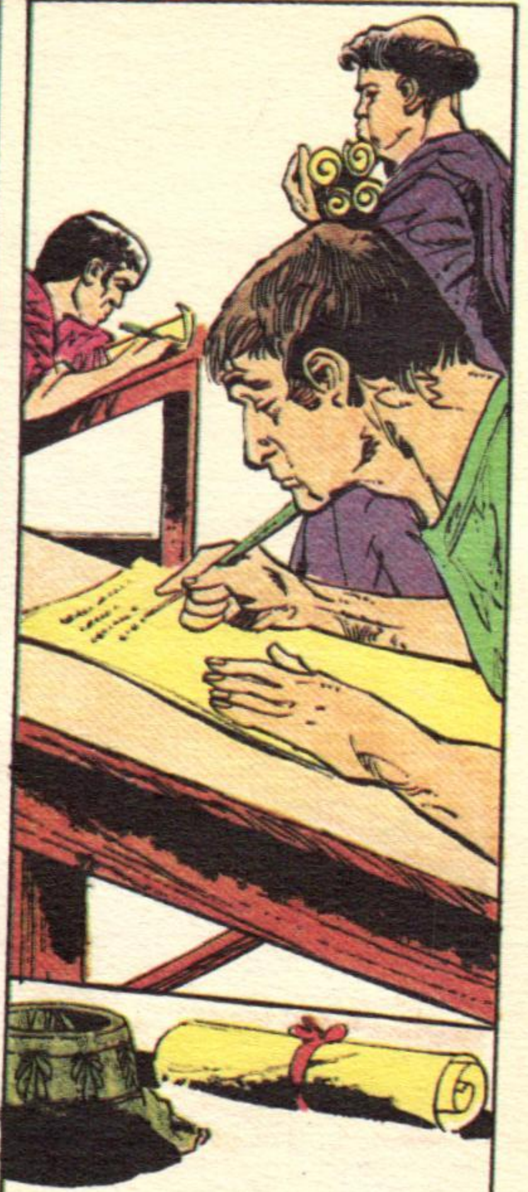
48

ANCAK GERMENLER ROMA GELENEK
VE GÖRENEKLERİNİ BENİMSEDİKLERİ
SÜRECE DURUM SORUN YARAT-
MAMAKTAYDI...

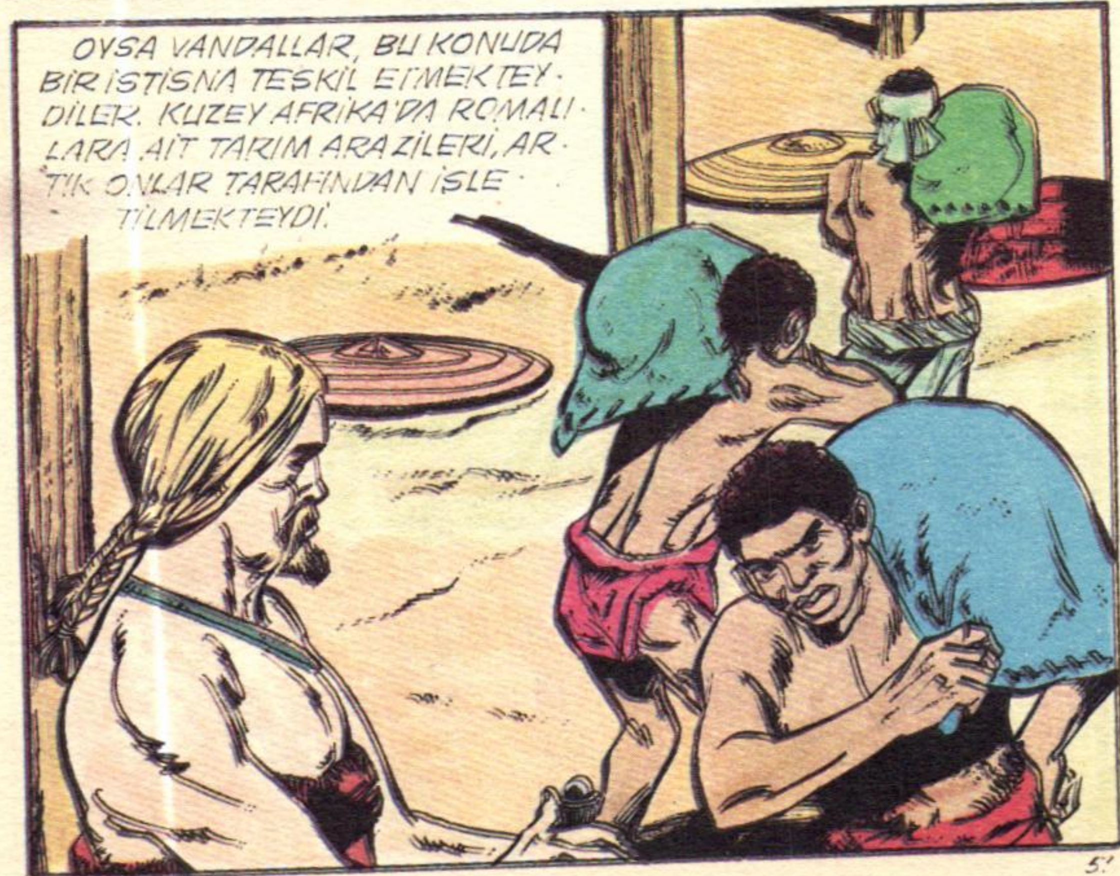

GERMENLER İŞGAL ETTİKLERİ TOPRAKLAR-
DA KÜÇÜK BİR AZINLIĞI OLUŞTURMAKTA VE
İDARECİLİK KONUSUNDA KENDİ DÜŞÜN-
DÜKLERİ SİSTEMDEN ÇOK DAHA
GELİŞMİŞ BİR SİSTEMLE KAR-
ŞI KARŞIYA BULUNMAKTAY-
DILAR.

49

AYNI ŞEKİLDE DEVLET HİZMETLERİ BÜYÜK ÖLÇÜDE ROMALILAR TARAFINDAN YÜRÜTÜLÜ..Ü.

BU DURUM KİLİSE İÇİN DE GEÇERLİYDİ. EKO-NOMİK VE SİYASİ AÇIDAN BÜYÜK BİR GÜCE SAHİP OLAN KİLİSEDE, UZMAN KADROLAR İŞBAŞINDAYDI.

TARIMIN GELİŞMESİNE PARALEL OLARAK GERMENLERİN BAZI TOPRAKLARA SAHİP OLMALARI ROMA ASILLI TOPRAK SAHİPLERİNİ FAZLA ETKİLEMEMİŞTİ.

OYSA VANDALLAR, BU KONUDA BİR İSTİSNA TEŞKİL ETMEKTEYDİLER. KUZEY AFRİKA'DA ROMALILARA AİT TARIM ARAZİLERİ, ARTIK ONLAR TARAFINDAN İŞLETİLMEKTEYDİ.

51

HALKIN İLERİ GELENLERİNİN KARŞI ÇIKMASINA RAĞMEN, VANDALLAR ZAMANLA SEÇİM USULÜNÜ TERK EDEREK BABADAN OĞULA GEÇEN BİR İDARE KURDULAR.

İLERİ BİR UYGARLIK SEVİYESİNE ULAŞMIŞ BİR TOPLUMLA İÇ İÇE OLAN GERMENLER, ASLINDA ROMA GELENEK VE GÖRENEKLERİNİ BENİMSEMEYE YATKINDILAR. ANCAK BU YÖNETİM, ÖZELLİKLE ADALET MEKANİZMASINDA OLDUĞU GİBİ BAZI FARKLILIKLAR YARATMAKTAYDI.

52

İMPARATORLUK KANUNLARININ YALNIZCA ROMALILAR ARASINDAKİ İTİLAFLARI ÇÖZEBİLECEĞİNE İNANIRLARDI. KENDİLERİ İSE, GELENEKSEL KANUN VE TÖRELERE BAĞLI KALMAYI TERCİH EDİYORLARDI.
İKİ SİSTEM ARASINDAKİ TEMEL FARK ŞUYDU: ROMA'DA SUÇLU, TOPLUMU MEYDANA GETİREN KURUMLAR TARAFINDAN YARGILANARAK MAHKÛM OLUR...
53

...GERMEN TOPLUMUNDA İSE, BİZZAT HAK-
SIZLIĞA UĞRAYANIN KENDİSİ VEYA AİLESİ
TARAFINDAN CEZA GÖRÜRDÜ. KAN DAVALARI-
NI ÖNLEMEK İÇİN SUÇLUNUN SUÇUNUN AĞIR-
LIĞI ORANINDA PARA ÖDEMESİ GELENEĞİ
VARDI.

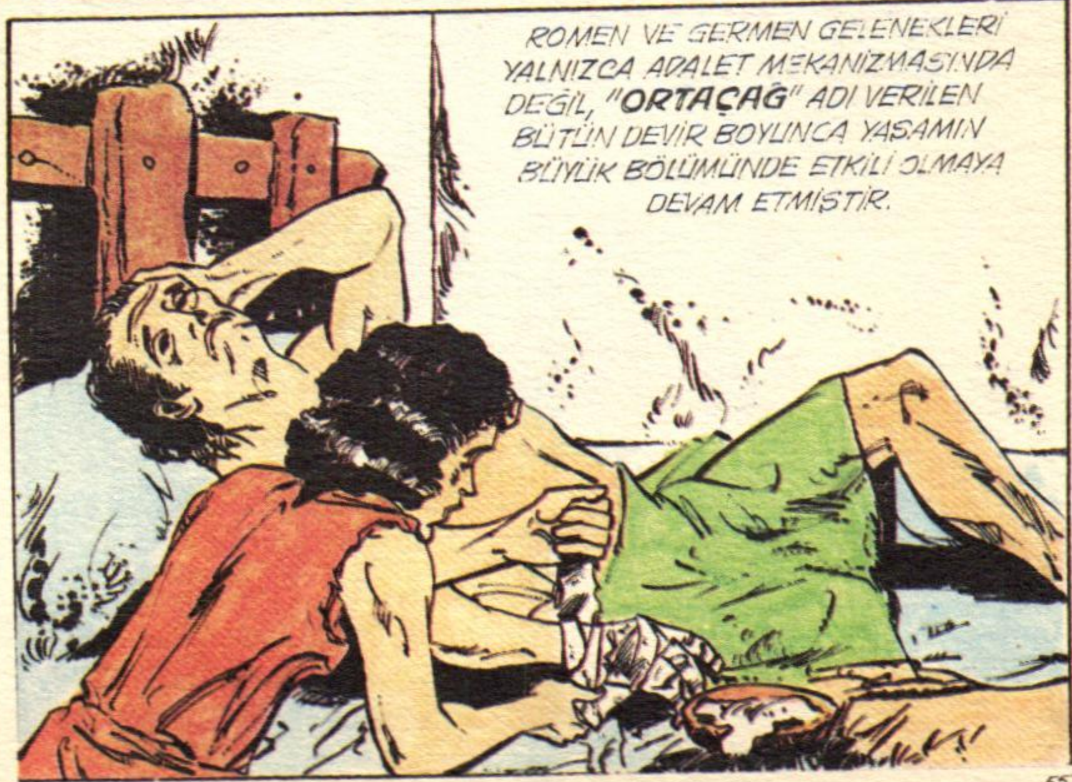
ZARARI BU ŞEKİL-
DE ÖDEMEYE "**VER-
GELD**" (KAN DEĞERİ)
ADI VERİLİRDİ.

54

SERFLER VE KÖLELERE İSE, "TANRISAL MAHKEME" OLARAK TANIMLANAN ELİ KAYNAR SUYA BATIRMA VEYA KIZGIN BİR DEMİR PARÇASINI TUTMA CEZASI UYGULANIRDI. EĞER BU DURUMDA YARA ÜÇ GÜNDE KAPANMAZSA O KİŞİ SUÇLU KABUL EDİLİRDİ.

ROMEN VE GERMEN GELENEKLERİ YALNIZCA ADALET MEKANİZMASINDA DEĞİL, "ORTAÇAĞ" ADI VERİLEN BÜTÜN DEVİR BOYUNCA YAŞAMIN BÜYÜK BÖLÜMÜNDE ETKİLİ OLMAYA DEVAM ETMİŞTİR.

55

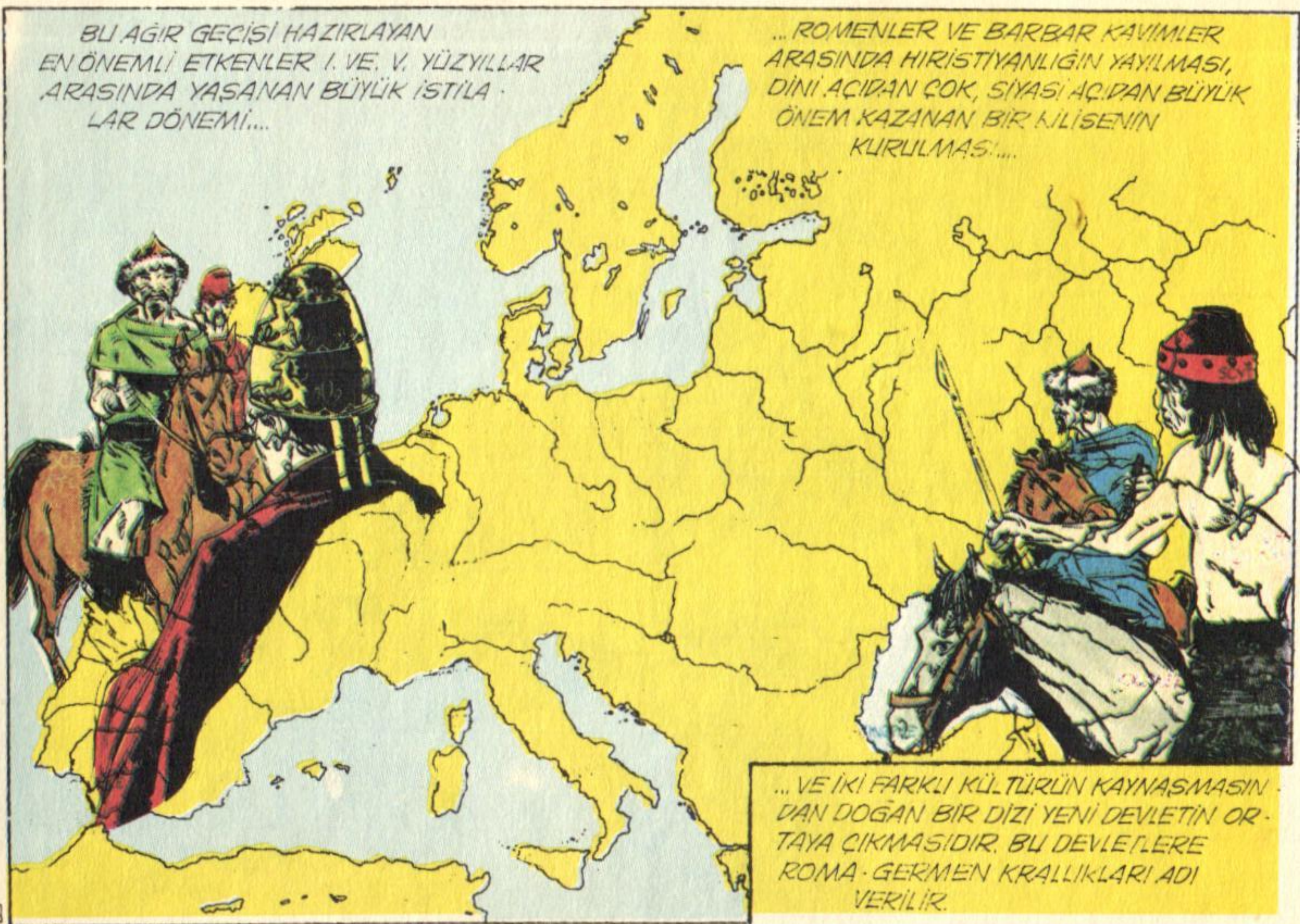
EN KABA DEYİMLE ORTAÇAĞ, BATI ROMA İMPARATORLUĞU'NUN ÇÖKÜŞ TARİHİ OLAN 476 YILINDA BAŞLAR. FAKAT BU KESİN BİR TARİH DEĞİLDİR...

... ZİRA İLKÇAĞ İLE ORTAÇAĞ ARASINDAKİ SINIR, BİRÇOK YÜZYILI KAPSAMAKTADIR. BU YÜZYILLAR BOYUNCA FİKİRLER, İNANÇLAR, GELENEK VE GÖRENEKLER BİRBİRİYLE KARIŞARAK YENİ BİR TARİHİ DÖNEME GEÇİLMİŞTİR.

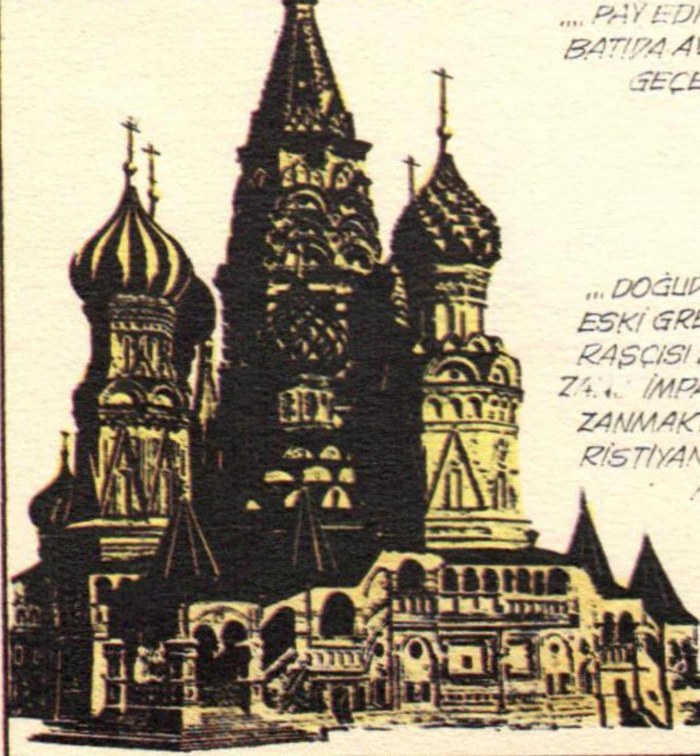
56

BU AĞIR GEÇİŞİ HAZIRLAYAN EN ÖNEMLİ ETKENLER I. VE. V. YÜZYILLAR ARASINDA YAŞANAN BÜYÜK İSTİLA - LAR DÖNEMİ....
... ROMENLER VE BARBAR KAVIMLER ARASINDA HIRISTİYANLIĞIN YAYILMASI, DİNİ AÇIDAN ÇOK, SİYASİ AÇIDAN BÜYÜK ÖNEM KAZANAN BİR KİLİSENİN KURULMASI....
... VE İKİ FARKLI KÜLTÜRÜN KAYNAŞMASIN - DAN DOĞAN BİR DİZİ YENİ DEVLETİN OR - TAYA ÇIKMASIDIR. BU DEVLETLERE ROMA - GERMEN KRALLIKLARI ADI VERİLİR.
57

YENİ BİR ÇAĞIN BAŞLANGICI DURUMUNDA OLAN VI. YÜZYIL BAŞLARINDA ROMA İMPARATORLUĞU'NUN BÜTÜN TOPRAKLARININ BU KRALLIKLAR VE DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU ARASINDA....

.... PAY EDİLDİĞİ GÖRÜLMEKTEDİR. BATIDA AVRUPA FEODAL DÜZENE GEÇERKEN....

... DOĞUDA ROMA VE ÖZELLİKLE ESKİ GREK KÜLTÜRÜNÜN MİRAŞÇISI DURUMUNDA OLAN Bİ-ZA.. İMPARATORLUĞU GÜÇ KAZANMAKTADIR. BU ARADA HIRİSTİYAN KİLİSESİ GREKO-ROMEN KÜLTÜRÜNÜN KORUYUCULUĞUNU ÜSTLENMİŞ VE ÖNEMLİ BİR YER EDİNMİŞTİR.

58

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

M.Ö. 300-M.Ö. 200 YILLARINA DOĞRU

Bu dönemde, İmparatorluğun sınırlarının dışında yaşamakta olan ve Romalılar tarafından kendilerine "Barbarlar" adı verilen kavimler, bilinmeyen bir sebepten ötürü yerlerinden oynamaya başladılar.

M. Ö. 200-M.Ö.100 YILLARINA DOĞRU

Romalılar için en büyük tehlikeyi, sınırlarını tehdit eder duruma gelen Germenler oluşturmaktaydı. II. yüzyılın sonunda birkaç Germen kavmi, Galya Narbonensis'i işgal ederek Romalı askerleri yenilgiye uğrattı. Bunun üzerine harekete geçen Konsül Marius, M.Ö. 102'de Tötonları, M.Ö. 101'de de Kimberleri geri püskürttü.

M. Ö. 60-M.Ö. 10 YILLARINA DOĞRU

Jül Sezar, Galya'yı istila ettiğinde Süevlerle karşılaşmış ve M.Ö. 58'de onları yenmeyi başarmıştı. Sınırları güvence altına almak

amacıyla Germanya'ya bir sefer düzenledi. M.Ö. 15'te Augustus tarafından sınırları korumak amacıyla bir dizi harekât başlatıldı. Roma İmparatorluğu'nun sınırları Elbe nehrine kadar uzandı.

I. YÜZYIL

Roma ordusunun Teutobourg'da (Tötoburg) yenilgiye uğramasıyla Germanya'nın da fethi sona ermiş oluyordu (M.S.9). Bu andan itibaren imparatorlar tarafından uygulanan savunma politikası sonucu, 300 yıl boyunca çeşitli Germen kavimleri İmparatorluk topraklarına barışçı amaçlarla yerleşmeye başladılar. Tarihçi Tacitus (Takitus), (55-120) **Germania** adlı eserinde Germenlerin kültüründen, gelenek ve göreneklerinden söz eder.

II. YÜZYIL

Germenler bu yüzyılda da Roma İmparatorluğu'na göçe devam ettiler. Böylece Roma ordusunun mevcudu bu yeni gelenlerle bir hayli arttı (165). Germenler, siyasi ve askeri bakımdan önemli görevlere getirilmeye başlandılar.

III. YÜZYIL

Bu yüzyılda Roma İmparatorluğu gerek sosyal yapısı, gerekse gelenek ve görenekleri bakımından büyük değişiklikleri de beraberinde getiren ciddi bir buhran dönemi yaşadı. Sınırlarda Barbarlar tarafından yaratılan tehlikeler büyük boyutlara ulaştı. İmparator Karakalla tarafından Germenler üzerine gönderilen ordu, 213'te Ren Nehri'ni geçmeye çalışmış, birkaç yıl sonra İmparator Decius, Gotlara karşı girişilen mücadelede hayatını kaybetmişti (251).II.Klaudius devrinde Romalılar, Barbar akınlarını durdurmayı bir ölçüde başardılar (269). Daha sonra İmparator Aurelius, Alamanları ve 271'de Kuzey İtalya'yı istila eden Gotları yenilgiye uğrattı. Aurelius Probus, 276'da Galya'yı istila etmiş olan Frankları, Aurelius Karus ise, Gotları yendi (281).

330

Tuna sınırını Germenlere karşı savunmak amacıyla Konstantin tarafından başkent Konstantinopolis (eski Bizans)'e taşındı. Çin

İmparatorluğu sınırında yaşayan Hunlar, batıya doğru harekete geçtiler.

360
Bu tarihte Galya, Franklar, Alamanlar ve Saksonlar tarafından istila edildi, ancak istilacılar 363'te Julius Apostat tarafından geri püskürtüldüler. İmparator Galya'yı yeniden istila eden Alenlerin üzerine Burgonları gönderdi. Bu arada Valensius Gotlar üzerine sefer düzenlemekle meşguldü.

375
Şefleri Balamir komutasında Alenlerle Herülleri egemenlikleri altına almış olan Hunlar, Volga, Don ve Dinyeper nehirlerini aşarak Ostrogotları hâkimiyetleri altına aldılar ve Vizigotları yenilgiye uğrattılar. Bu sonuncular, Tuna'yı aşarak İmparator II. Valentinianus'un izniyle Mesya'ya yerleştiler (376). Kısa bir süre sonra Roma'ya başkaldırarak Valentinianus'u Hadrianopolis (Edirne)'te yendiler ve Balkanlar'ı istilaya başladılar.

382
Büyük Teodosius, Got istilasını durdurmak amacıyla Vizigotları Mesya bölgesine yerleştirdi.

395
Teodosius'un ölümü üzerine İmparatorluk, oğulları arasında paylaşıldı. Arkadius doğu eyaletlerinin, Honorius ise, Batı Roma'nın başına geçti. Genç yaşta tahta geçmiş bulunan imparatorların danışmanlığını Got asıllı Rufin ve Vandal asıllı Stilikon üstlenmiş bulunuyordu. Bu arada Vizigotlar, kumandanları Alarik'in komutasında Balkanlar'ı istila ettiler (396).

400
Franklar, Roma'ya bağlı federe bir krallık halinde Meuse ve Escault (Möz ve Esko) nehirleri arasında kalan bölgeye yerleştiler. Aynı dönemde Hunlar, Elbe Nehri'ni aşmış ve akınlarını daha içerilere doğru genişletmeye başlamışlardı. Kuzey İtalya 401'de

Vizigotlar tarafından alındı. Bunun üzerine İmparator Honorius Batı Roma İmparatorluğu'nun merkezini, daha muhkem bir alanda yer alan Ravenna'ya taşımak zorunda kaldı (402).

406
Hunlar tarafından yerlerinden edilen Barbar kavimlerden Vandallar, Süevler ve Alenler, Ren nehrini aşarak İmparatorluğu istila ettiler. Böylece Büyük İstilalar Dönemi başlamış oldu. Onları Burgonlar, Alamanlar ve 407'de Britanya'ya saldıran Saksonlar izledi.

410
Vizigotlar, kumandanları Alarik komutasında Roma'yı yağmaladılar. Alarik'in ölümünden sonra yerine Atolf geçti ve Galya fethedildi (412-413). Süevler, Vandallar ve Alenler İspanya'ya girdiler.

415
İspanya, Vizigotlar tarafından istila edilmeye başlandı. Atolf öldü. Yerine geçen Valia, İspanya'da bir krallık kurdu. Kendisinden sonra başa geçen I. Teodorik, Vizigot Krallığı'nın bağımsızlığını ilan etti (418).

430
İspanya'nın Vizigotlarla Süevlerin elinde bulunduğu bu dönemde Vandallar, Genserik'in komutasında Afrika'ya bir sefer düzenleyerek Numidya ve Hippone'yi ele geçirdiler. Aynı tarihlerde Piskopos Aziz Augustin öldü. Hıristiyan kilisesinde, 431 yılında Efes konsilince yasaklanan Nasturi mezhebi üyelerince başlatılan bir buhran yaşandı. 433'te Hunların başına geçen Attila devrinde, Hun İmparatorluğu en parlak dönemini yaşadı.

440
Aziz I. Leon Roma'da papalığa getirildi. Kartaca Vandallar tarafından işgal edildi ve Mısır'a sefer hazırlıklarına başlandı. Attila ile Doğu Roma İmparatoru II. Teodosius arasında bir savaş çıktı.

Angıl ve Saksonlar bütün Britanya'yı ellerine geçirdiler (442).

450
Bir yıl önce Balkanlar'ı istila ederek 70 şehri yerle bir eden Hunlar, bu kez Attila komutasında Galya'ya bir sefer düzenlediler, ancak Romalı ve Germenlerden oluşan ordu ile Champagne Ovası'nda savaştılar (451). Daha sonra İtalya'ya giren Attila Roma üzerine yürümeden önce, Papa I. Leon'un 452'de duruma müdahalesi ile barış sağlandı.

455
Vandallar kumandanları Genserik'in komutasında Roma'ya saldırdılar. Attila'nın 453'te ölümünden sonra başlayan taht kavgaları sonucu, imparatorluk parçalandı.

470
Ostrogotlar, Daçya'ya yerleşerek Teodorik idaresinde bir krallık kurdular (474). Bundan kısa bir süre sonra Zenon İsavriyalılar tarafından Doğu Roma İmparatorluğuna getirildi. Oğlu Romulus Augustulos ise, paralı askerler tarafından Batı Roma İmparatoru ilan edildi.

476
Herüllerden meydana gelen paralı askerler ise, son Batı Roma İmparatorunu tahttan indirerek yerine komutanları Odoakr'ı geçirdiler. Bu, Batı Roma İmparatorluğu'nun da sonu oldu.

489
Teodorik, 493'te Odoakr'ı yenerek İtalya'yı ele geçirdi ve burada bağımsız bir Ostrogot Krallığı kurdu.

496
Klovis, bütün Frank boylarını birleştirerek Galya'da bir krallık meydana getirdi ve Burgonları egemenliği altına aldı (500). Bu arada Bizans İmparatoru Anastasia, ülkeyi Sasanilere karşı savunma tehlikesi altında bulunuyordu (502).

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

ROMA - GERMEN
İMPARATORLUĞU

RESİMLERLE
İNSANLIK TARİHİ
ANSİKLOPEDİSİ

ROMA-GERMEN
İMPARATORLUĞU

KARACAN

BAYİNİZDEN ŞİMDİDEN AYIRTINIZ